

ODMETNICI

Nevada Carter:

ODMETNICI

LASO 406

Nevada Carter: **ODMETNICI**

Naslov originala: **THE OUTSIDERS**

Recenzija: Ida Biard, novinski kritičar

Copyright: Robert Hale, Ltd.

Prijevod: Tatjana Gurdulić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, Redakcija »Romani i stripovi« – Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 %. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00 – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«) Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Zapad je bio potpuno siv od gustih oblaka. Vjetar se poigravao njima, tjerajući ih u svim smjerovima. Bilo je hladno. To je bio prvi svježi dan nakon dugačkog ljeta, no zapravo i nije bilo tako hladno kako se u prvi tren činilo. Iz dimnjaka u Henleyvilleu dim bi povremeno sukljao, a ljudi su pogrbljeni hodali ulicama kako bi izbjegli oblake prašine što ih je vjetar nosio, čas sa sjevera a čas s istoka.

U Snake Riveru jesen nikada nije dolazila postepeno. Jesen u Idahou bila je poput zime u drugim predjelima. Silovita, u zajednici s vjetrom lomila bi krošnje drveća kao da ih je netko odsjekao golemom sjekirom.

Mjesta poput Henleyvillea uživala su neku vrst pogodnosti zato što su bila smještena u zavjetrini. Tako su ipak bila zaštićena, za razliku od mjesta u ravnicama, gdje je vjetar ponekad odnosio čitave krovove, rušio zidove i lomio drveće. Tako što ovdje se događalo rjeđe, za izuzetnog nevremena.

U jesen većina je poljoprivrednih radova bila završena.

To su bili radovi poput košnje trave, oranja polja, obaranja stabala, označavanja stoke. Kad te radove završe, ljudi u Idahou počinju se sakupljati, a nakon kratkog odmora počinju odlaziti prema Oregonu ili čak dalje prema Kaliforniji, Arizoni, Novom Meksiku ili Teksasu. Zapravo im i nije važno kamo odlaze. Najvažnije je to da zime tamo ne budu tako hladne, snježne i vjetrovite kao ovdje.

Postojali su znakovi da je kratkotrajno ljeto prošlo. Sljedećih šest do osam mjeseci ljudi neće raditi ništa osim što će se brinuti kako da opstanu. Uslijedit će jesen koja nije nalik onoj u Kaliforniji ili u Idahou s četiri godišnja doba, proljećem, ljetom, jeseni i zimom i gdje proljeće i jesen uvijek nagovještavaju naredno doba. Ljeta i zime uvijek su ujednačene, osim što variraju u intenzitetu. Međutim, hladno je značilo hladno. Bilo pet ili petnaest stupnjeva ispod

ništice, uvijek je jednako neugodno hladno.

Zima u brdima bila je ponekad ćudljiva. Katkad bi zatrpala sve puteve sa po metar-dva snijega i leda, a događalo se i da mnoge zaseoke otcijepi od ostalog svijeta. Prije tridesetak godina to se dogodilo i Henleyvilleu. Nitko se nije dosađivao slušajući nekog starca kako priča o tome. Ljudi su bili mudri, pogotovu trgovci koji su prije zime pripremili zalihe. Tokom zime ljudi su po stotinjak puta pričali priče sličnog sadržaja, sve do proljeća. Naravno, nije bilo ugodno, ali ni nepodnošljivo.

Jesenji vjetar izazivao je u staraca osjećaj naježenosti i neugode, usprkos tome što se godinama nije događalo ništa neobično. Ali tko zna, možda bi se moglo dogoditi. Kako snijeg pada nečujno, prekonoc može sve zamesti a da toga nitko ne bude svjestan dok se ne probudi i pogleda kroz prozor.

Henleyville se smjestio na brdu, sa triju je strana bio zaklonjen šumom a samo prema sjeveru otvoren. U tom se smjeru sterala prerija Mormon, koju su davno bili naselile pristalice te vjerske sekte kad su se sakrivali od Indijanaca. Gradić se protezao duž obje strane ceste koja je dolazila sa sjevera i prolazila kroz preriju Mormon. Ta je cesta obilovala usponima i zavojima, pa su ljudi u šali govorili kako se neprekidno moraju uspinjati kad idu po vodu.

Idaho je planinska zemlja i kamo se god čovjek okrenuo, sa svih su ga strana okruživale planine; one su okruživale svaku preriju i svaku dolinu, one

su se bar s jedne strane spuštale prema svakoj cesti ili puteljku.

U Montani se došljaka moglo opaziti već na udaljenosti od više milja, no to nije bio slučaj u Idaho. Tu je netko mogao neopažen provesti i mjesec dana negdje u planini pod šatorom. Ako je živio tiho i nije upotrebljavao oružje, nego je pecao ribu, nitko ne bi saznao da se nalazi u okolini prije nego što mu je dosadio samotni život pa se vratio u grad. To je moglo trajati sve dotle dok nije počeo jahati tuđe konje ili nije predugo jeo tuđu govedinu.

Henleyville je imao tu prednost pred drugim gradovima da se nitko osim trgovaca nije brinuo o pridošlicama. Nitko se nije brinuo o strancu ako se stranac nije brinuo za njih. Čak se pričalo da se jedan od najpoznatijih kriminalaca nastanio u hotelu u Henleyvilleu, da je jeo po krčmama i kockao u salunu »Little Elk«, te da je nakon određenog vremena osedlao konja i odjahao.

Naravno, to se pričalo, no postojala je mogućnost da je priča istinita, jer nijedan stranac neće poći u planinu ako na to nije natjeran. To će svatko reći odmah čim samo malo bolje pogleda te planine. To nisu brežuljci koji se nižu jedan za drugim, nisu ni obrašteni travom kako bi se netko tko se izgubi mogao orijentirati. Te su planine monolitne, obraštene stoljetnim drvećem i beskrajne. Nitko ne zna koliko je usjeka ispunjeno ljudskim i konjskim kosturima, ostacima onih koji su mislili da će lako naći prolaz. Tokom

godina poneka je ekspedicija u prolazu naišla na komad kože, zardalu pušku ili na pismo u nekom pljesnjivom kaputu.

Takve su se stvari pohranjivale u uredu Franka Halla. Na njih je postepeno padala prašina sve dok se netko ne bi došao raspitati za određenog čovjeka za čijim se identitetom tragalo. Frank se rijetko kada trudio u tom pogledu. Prije mnogo godina on je preuzeo i dužnost šerifa, požrtvovno je obavljao svoj posao. Poslije je doživio razna razočaranja, pa je odustao od mnogih pothvata. Jednom je, na primjer, pronašao mrtvacu kojeg nije mogao identificirati, a utvrdilo se da je taj čovjek bio sudac. Bila je velika slučajnost što je pronašao čovjeka čiji se konj okliznuo niz strminu u provaliju duboku stotinu metara. Bio je to nesretan slučaj i bilo je mnogo problema oko ukopa, jer je leš pronaden dva mjeseca nakon nesreće. Najčešće su leševe pronalazili slučajno, i to godinu pa i dvije poslije smrti.

Ponegdje u gorju bilo je i proplanaka. Na tim mjestima nastanili bi se lovci, traperi i njima slični ljudi, poput Amosa Abela, koji su uzgajali konje za prodaju i goveda za vlastite potrebe. Pravi rančeri živjeli su u okolici prerije Mormon. Na velikim imanjima uzgajali bi i po tisuću i više goveda, a preko ljeta upošljavali su po desetak gonika stoke.

Jesen je obilježila lišće crvenim, žutim i narančastim tonovima, kao kontrast crnogoričnoj šumi, no svjež zrak i sivi oblaci najavljivali su loše vrijeme.

U salunu »Little Elk« Johnny Martin, koji je radio kao dnevni poslužitelj, nadgledao je slaganje drva iza kuće. Taj su posao obavljali Indijanci domoroci.

Nešto zatim, dok je viskijem posluživao šerifa Halla i Amosa Abela, koji je doveo na prodaju šest ždrebaca Andrewu Jacksonu Hartu, Johnny je rekao da predosjeća nevrijeme.

Frank Hall nije bio zabrinut.

– Ljeto je prošlo – odgovorio je. – Osim lošeg vremena nemamo se čega bojati, a ja sam spreman. Pripremio sam drva, očistio peč, a kava mi je nadohvat ruke.

Šerif Frank Hall, rezervni oficir, bio je naočit čovjek krupnog stasa i plavih očiju. Stavljao je stvari na svoje mjesto i bio je cijenjen i među jahačima, iako je s njima najčešće dolazio u sukob.

Amos je bio drugačiji. Bio je također krupan, ali po naravi suzdržan, šutljiv i rijetko bi se nasmiješio. Živio je povučeno zajedno s kćerkom, na zaravni poprilično udaljenoj od Henleyvillea. Uzgajao je nekoliko dobrih ždrebaca i desetak krava. Za vrijeme dugih i tmurnih zima hvatao bi životinje u zamke.

– Prerano je za pravu zimu – odgovori Johnny i pruži mu čašu da je ponovno napuni. – Katkad zime dođu rano, ali to se ne događa često.

Johnny je ponovno napunio tri čaše. On je bio brz i nervozan čovjek, tanak poput trske. Na glavi mu je rastao čuperak žute kose koja kao da nikad nije bila počesljana.

– Ja se svake godine prisje-

tim priče o velikoj smrzcavici prije tridesetak godina, koju sam čuo od naših starih.

Ispili su piće. Nitko nije bio zabrinut. Veliki i snažni ljudi imaju samopouzdanja.

Frank se okrenuo prema prozoru i promatrao kako vjetar kovitla prašinu. Ulica je bila prazna. Ljudi su se povukli u kuće i u prodavaonice, u kojima je gorjelo svjetlo iako je još bio dan.

— Ako se čovjek gnjavi čitavo ljeto, ima pravo da po zimi mazi svoj želudac, kao i vjeverica. — Halle se ogleda po krčmi, pa doda: — Mislim da nema velike razlike između dvonožaca i četveronožaca.

Amos je dugo promatrao šerifa. Kao gorštak mogao je prihvatiti tu teoriju, ali to nije htio javno priznati. Odgovorio je da je razlika u tome što dvonožna bića ne sakupljaju čitavo ljeto oraščiće i bobice. Ona se tamo motaju jedna oko drugih.

— Kad sam prije tridesetak godina došao ovamo i naselio se u planini — nastavi — ja sam se zapravo odrekao svoje vrste, ali nisam nikada opazio da je to uradila koja vjeverica. Samo mesožderi štite ili sakrivaju jedan drugog.

Frank mu se nasmiješi.

— Možeš to zimi. Zatvori se na zaravni i čitaj pored uljanice. Uхвати neku malu, jedi i spavaj. To je zapravo nestajanje, Amos.

— Da — ironično prihvati gorštak. — Zatim dolazi proljeće i sve počinje iznova.

II

Za većinu ljudi privikavanje ždrebaca na sedlo vrlo je ozbi-

ljan posao. Oni se muče oko nečega što nikome nije donijelo bogatstvo, a mnoge je učinilo bogaljima.

Amos Abel uzimao je taj posao kao igru jer je poznavao konje bolje nego ljude. Proučavao je njihove navike i način mišljenja. Kad je radio s njima, bio je silno strpljiv i nije ih tukao. Nakon dužeg vremena čak bi se sprijateljio s njima. Ti su konji tada bili spremni da poslušno služe čovjeku, ali nisu bili dobro uvježbani.

Pravim uvježbavanjem bavila se Amosova kći Katie. Ona je poznavala sve trikove: križanje uzdi na konjskim ledima, kako se s ograde valja popeti na konja, kako treba njima upravljati pokretanjem glave i tako određivati smjer kretanja.

Katie nije bila samo dobra krotiteljica nego i vrlo zgodna djevojka. Stasita, sa sivim očima nalik očevim. Ta devetnaestogodišnja djevojka bila je najzgodnija udavača u Idahou.

Ponekad, dok je vježbala konje, Katie se kretala neuobičajenim stazama. Sve ih je poznavala. Bila je upućena i u postojanje napuštenih indijanskih zaselaka, a imala je svoja tajnovita mjesta.

Većina roditelja bili bi zabrinuti kad bi im kći čitave dane boravila u šumi, ali Abel se nije uzrujavao. On je imao povjerenja u Katie kao da je riječ o muškarcu. Bolje rečeno, vladao se prema njoj kao da jest muškarac, uz male razlike.

Jednog dana Amos je stajao naslonjen na ogradu i promatrao zalazak sunca kad je Katie dojahala i ispričala mu kako ju je otprilike dva kilometra od

kuće zaustavio neki naoružani muškarac.

Amos je saslušao a zatim upita kako je izgledao taj muškarac? Odgovorila mu je da je to mlađić, visok i taman, otprilike dvadesetpetogodišnjak. Njegov je mršavi konj bio privezan ispod bora kad je ona naišla.

Amos je srdito bacio sedlo u staju, pa upitao:

– Kojim je putem krenuo?

Katie nije oklijevala. Pokazala je prema južnim vrhuncima.

– Preko vrha.

Odgovor potpuno zbuni Amosa. Kad dolaze preko brda, ljudi se spuste cestom prema tjesnacu. Naravno, strancu je zapravo nemoguće naći put prema dolje ako ne prođe tjesnacem. To nije lako, osim ako je već bio jednom ovdje.

Katie skine uzde sa klina i pogleda oca. Ona je bila nalik njenom ocu a samotani život učinio je svoje.

– Upitao me kako se zovem i rekao da je vidio našu kuću i staju s vrha brijega. Lijepo se izražavao i...

– I...?

– Zgodan je čovjek.

– Većina muškaraca od dvadeset i pet godina su zgodni, kao i djevojke od devetnaest. Lepršava kosa, pune usne, grudi i bedra... Katie, jesi li mu rekla da je jesen i da nevrijeme može početi svaki čas?

– Ne. Nisam mnogo govorila, a on nije zapitkivao. Rekao je samo da je vidio Henleyville s vrha planine. Znao je njegovo ime.

– Nije spominjao šta radi ovdje?

– Ne. Pošao je svojim putem.

Mislim da će se pojaviti ovdje prije mraka.

– Zar je krenuo za tobom?

Katie zanijeće glavom.

– Nije. Kad sam krenula, osvrnula sam se, ali ga nisam vidjela na putu.

– Vjerojatno je naišao na neki puteljak prema dolini, a onda skrenuo prema cesti koja vodi u grad.

– Bila sam i na onoj strani... zato sam došla tako kasno kući... ali on se nije pojavio ni tamo.

– Možda čeka da se smrači, a onda će se došuljati ovamo. Meni to odgovara sve dok ne uperi pušku u nas. Ti znaš moj običaj: Nahrani ih, daj zobi njihovim konjima, pokaži im put i pošalji ih dalje.

Katie podje prema ulazu u staju i tamo zastane. Posljednja zraka sunca koja je iz smjera prerije Mormon prodrila između vrhova planina obasja djevojčin lik. Njen je svijet bio tih, plahovit, ispunjen šumovima vjetra što se poigrava vrhovima stabala. Stojeći pokušava dozvati u sjećanje neznatne neobične oči kao i usne u koje se bila zagledala.

Katie je susretala mnoge muškarce. Kauboji koji su radili na imanjima u preriji Mormon kad bi jednom ugledali Katie Abel, svakog su se ljeta vraćali do zaravanka i odlazili u Henleyville. Izgovarali su se da traže sijeno za stoku, iako su odlazili u šumu gdje trava uopće nije rasla. Od svoje petnaeste godine, kad je već izgledala kao da joj je osamnaest, susrela je različite muškarce. No ovaj susret razlikovao se od svih dosadašnjih. Djevojka je osjetila ne-

što što ni sama ne bi znala objasniti. Taj momak nije bio nagao i bio je nekako drugačiji. Pogled njegovih očiju bio je naročit kao i njegovo vladanje prema njoj. Taj šarmantan neznanac imao je pištolj s drškom od slonove kosti, a korice pištolja bile su ukrašene srebrnim ukrasima.

— Oče! — viknu Katie.

Amos je krenuo prema izlazu iz dvorišta. Mrak se još nije spustio, ali magla se počela obavijati oko vrhova planine i svakim se časom spuštala sve niže.

— Oče — ponovo poviče Katie — rekla sam ti da će doći ovim putem.

— Prije zalaska sunca — suglasi se Amos, promatrajući sjenku koja se pojavila na rubu šume. — Točno kako si kazala. Bit će najbolje da udeš u kuću.

Nije se pomakla.

Otac i kći stajali su na vratima i promatrali čovjeka, koji je vodio svog konja i polagano im se približavao.

— Potpali vatru u štednjaku — promrmlja Amos, gledajući u stranca. — Sigurno je gladan. Oni su uvijek gladni. — Nastavi mrmljati: — Nekad su ovuda prolazili uglavnom razbojnici. Za ovoga ne mogu reći što je. U svakom slučaju, mi smo u prednosti jer poznajemo svaki pedelj ovih predjela, a on je tu stranac. To je velika razlika između ljudi izvan zakona i onih koji ga se pridržavaju. Katie, podi i pripremi večeru.

Kimnula je i krenula prema velikoj brvnari. Uz put se okrenula, da pogleda kako stranac prilazi livadi ispred kuće.

Sjene su se počele spuštati, tjerane vjetrom izdaleka. Neki vuk počeo je tužno zavijati.

Amos je stajao naslonjen na ulazu u staju, razmišljajući o tome da svaki čovjek može imati neki predosjećaj. Njegov ga predosjećaj nije činio sretnim. Katie nikada nije spomenula za nekog muškarca da je zgodan, niti je ikada kojeg opravdavala. Najčešće ih je promatrala s nepovjerenjem. Prema tome, riječ je o čovjeku koji je doista drugačiji od drugih.

Kad se neznanac približio, Amosove su se slutnje počele pretvarati u zbilju. Njegov je konj bio zdrav i snažan. Zašto ga onda vodi a ne jaše? Kroz otvoreni kaput nazirao se pištolj. Takav način nošenja oružja nije bio uobičajen u kauboja a farmeri nose oružje drugačije od profesionalaca. Neznanac je bio premlad i previše otvorenog lica da bi bio razbojnik, ali nije izgledao ni kao predstavnik vlasti.

Stranac je opazio da ga Amos gleda. Odmah je promijenio smjer i pošao prema njemu. Kretao se ukočeno, kako to čine umorni i izmučeni ljudi. Bio je visok, ali iznuren do krajnjih granica. Izdaleka je bilo vidljivo da vuče noge od iscrpljenosti, što nije bio slučaj s njegovim konjem. Možda to i nije bilo osobito značajno, ali Amos Abel, za kojeg nije postojao drugi zakon do njegovog vlastitog, obraćao je pažnju na svaku sitnicu i razmišljao o njima.

Pošto se približio, neznanac kimne i reče:

— Potrebno mi je malo hrane za konja i pregršt sijena za spavanje. Tamo gore, kad sam prelazio preko vrha, bijaše vraški hladno a mislim da će noćas biti još hladnije.

Davši mu znak, Amos reče:

– Uvedite konja. Stranac ote-
tura posljednje korake. Kad su
ušli u staju i Amos krenuo da
upali svjetiljku, stranac progo-
vori:

– Gospodine, na vašem mje-
stu ne bih palio svjetiljku.

Amos se nije obazirao. Upalio
je svjetiljku i rekao:

– Skinij sedlo i stavi ga na
mjesto, a ja ću donijeti sijeno.

Ljestve su stajale naslonjene i
Amos se popeo da dohvati sijeno.
Kad je sišao, stranac je bio
sagnut nad sedlo. Amos je
uhvatio opremu i objesio je o
kuku na zidu. Karabin je bio
prišćvršćen o navlaku remenči-
ćem. Sa stražnje strane sedla
bio je smotan gunj. Amosovu
pažnju privuče gusta, ljepljiva
tvar koja mu se uhvatila za
dlan kad je podigao sedlo. On
pogleda dlan prema svjetlu i u
isti tren začuje kako se nezna-
nac srušio.

Konj je bio slobodan i mogao
je pobjeći iz staje, ali je krenuo
prema jaslama gdje je našao
preostalo sijeno. Tiho počne je-
sti.

Stranac je ležao potrbuške.
Njegovo je lice izgledalo kao da
pripada razbijenoj lutki. Amos
priđe vratima, proučavajući cr-
venu tvar na svojem dlanu. Za-
tim obriše dlan o hlače. Onda
ode do stranca i okrene ga.

Ispod kaputa ugleda zavoj.
Rana više nije krvarila. Bila je
prouzrokovana metkom i izgle-
dalo je da nije previše opasna.
Bila je dobro povijena i nije više
krvarila, no bilo je očito da je
mladić izgubio mnogo krvi i to
je bio uzrok njegovoj slabosti
zbog koje se nije mogao popeti
u sedlo.

Amos je stajao nad njim i raz-
mišljao. Bilo je prekasno da ga
naprti na konja i odveze dolje u
grad. Nije bio za to raspoložen
iako je bio mrak. U Amosovoj
podsvijesti bila je prisutna
reakcija Katie prema tom
strancu, što je izazvalo neku
vrst ljubomore. No prije ili po-
slije pojavit će se netko da mu
odvede Katie. Amos se samo
nadao da to neće biti jedan od
takvih ljudi, koje možda slijedi
potjera.

– Oče! – dovikne Katie.

Amos se naglo uspravi. Dje-
vojka je stajala na vratima, pre-
stravljena. Okrenuo se i mirno
rekao:

– Ranjen je, ali nije opasno.

Katie je prišla i sagnula se da
bolje vidi jer je postajalo mrač-
no. U kući preko puta svjetiljka
na stolu davala je živahno svje-
tlo, koje je veselo treperilo.

Amos je otišao i zatvorio vra-
ta staje, kako konj ne bi mogao
izići. On je to učinio kako bi
spriječio stranca da možda iste
noći ode niz planinu.

U međuvremenu Katie je pri-
šla onesviještenome i stavila
pregaču pod njegovu glavu.
Onda odmakne kosu s njego-
vog blijedog lica i otkopčavši
mu košulju vidje prokrvavljeni
zavoj pa podigne pogled prema
ocu, koji je stajao iznad nje po-
put kamena i zurio u strančevo
lice.

– Staviti ću pokrivače pored
peći – reče djevojka i ustane.

– Ti ćeš ga prenijeti.

Amos je promatrao kćer kako
trči preko dvorišta. Dok je tako
stajao iznad stranca, promrm-
lja:

– Ubit ću te ako je pokušao
odvesti odavde. Isto kao što

sam pucao u vuka koji mi je pokušao ukrasti tele.

Nakon toga se sagnuo i bez naročitog napora podigao onsviještenog i krenuo prema kući. Dok je koračao, lice mu je bilo tvrdo i bezizražajno.

III

Amosu je stari vuk bio izlika da krene u noć. Zamotao se u stari kaput, uzeo pušku pa krenuo u šumu.

U međuvremenu Katie je smjestila ranjenika pored peći i brinula se oko njega, razmišljajući što bi još mogla učiniti.

Tjeran razmišljanjima Amos je pošao prema šumi, u potjeru za vukom, no pažljivo je gledao na sve strane. Vuk, međutim, nije bio razlog da Amos ostane vani čitavu noć po takvoj magli i hladnoći. Neznaničeva napomena da ne pali svjetlo nagnala ga je da se zamisli. Možda je još netko u blizini? Netko tko progoni stranca? Iako je Amos bio nepristran, dobro je znao kako se vladaju razbojnici. Oni i ne pomišljaju da su Amos i Katie Abel neutralni. Ti ljudi imaju vlastite zakone.

Došavši do drveća, razgledao je okoliš, a zatim stao uz jedno stablo u zasjedu. Poznavao je svaki pedalj ovdje u planini i u takvoj maglovitoj noći Amosu Abelu nitko se nije mogao prišuljati ni po mrkloj noći.

Nakon nekog vremena začu je šuškanje. To je bio onaj stari vuk koji se šuljao oko stoke. Amos nasloni pušku u rašlje grana i zapuca nekoliko puta. Suškanje nije prestalo, pa on naposljetku zgrabi kamen i potrči u smjeru odakle je šum dolazio. Baci kamen i tako po-

tjera vuka u šumu, odakle je i došao tjeran gladu.

Obavivši taj posao podigne ovratnik kaputa i vrati se na mjesto gdje je stajao. Ponovo nasloni vinčesterku na stablo pa sjedne. Misli počnu navirati, pa se opet obazre na sve strane očekujući da netko dođe iz mraka. Ti divlji ljudi sigurno se ne bi lijepo ponijeli prema Katie, niti bi poštedjeli njihovu brvnaru. Razbojnici bi mogli stići prije potjere. Uostalom, postoji li uopće razlika između jednih i drugih? Činjenica je samo to kako su jedni ovlašteni da pucaju i ubijaju a da ne moraju strahovati pred zakonskim posljedicama.

Njegovi konji kretali su se slobodno i sada su prišli i pasli pored njega. Amosu je to bilo drago jer umjesto da se oslanja na vlastiti sluh sada je trebao samo pratiti reakcije životinja, koje čuju mnogo bolje od ljudi.

Proteklo je dosta vremena i Amos je postao nervozan. Znao je da će Katie biti zabrinuta za njega. Konji su i dalje pasli. Iako su uznemireno trzali ušima i nabirali gubice pri svakom naletu vjetrova, nijednom nisu dali znak prema određenom smjeru najavljujući nečiji dolazak. Naposljetku Amos zaključi da potjera neće doći. Vjerojatno su našli neki zaklon u planini i smjestili se tamo usprkos hladnoći. Čekać će da svane i onda će ponovno moći slijediti trag koji će ih dovesti do zaravni.

Vratio se do staje i tu uz zid naslonio karabin. Uzevši metlu, krenuo je prema putu koji je bio dug dva kilometra i počeo mesti kako bi izbrisao tragove koji su vodili prema kući. Želio

je izbrisati otiske kopita konja i tragove Katienih bosih nogu. Naravno, ako potjera dođe i netko poviri u staju, sve će okriti. No ako već mora lagati, barem im neće ostaviti kao dokaz svježih konjskih tragova koji vode do kuće.

I to mu je oduzelo mnogo vremena. Ponoć je odavno prošla. Promrzao je do kosti. Možda je Johnny Martin ipak imao pravo, pomisli, kad je jutros kazao da će ove godine zima nastupiti vrlo rano.

Otac nije nedostajao Katie. Ona čak nije pogledala na sat kad se vratilo, sve dok je on nije upozorio, rekavši da je odavno trebala leći.

Djevojka je stranca nahranila mesnom juhom, repom i mesom. Rekla je ocu da je mladićevo ime Andrew. On je to ponovio nekoliko puta.

Amosa nije zanimalo ništa osim da je neznanac progovorio. Pošto se najeo, skinuo je kaput i neko vrijeme stajao pored peći, kako bi ga promrzla leđa prestala boljeti. Zatim reče da bi viski mladiću dobro činio, dodavši da dobro djeluje i na konje.

Katie je stajala s rukama podbočenim o bokove.

– Oče, taj čovjek je bolestan! Izmoren je od jahanja i...

– Mislim od trčanja, zlato, je li?

– Dobro, od trčanja. No on zaslužuje toplinu, njegu i odmor. Ti bi to učinio i za nekog psa, zar ne?

– Nikad nisam tvrdio da pas nosi pušku o ramenu kao što je to učinio ovaj čovjek, zlato.

– Neće dobiti viski, oče, ba-

rem do sutra. Radije ću mu dati još juhe.

– Dobro. Ako ga namjeravaš napajati juhom, ostat će mnogo viskija, a on je skup.

Amos ode do vrata i oslušne noćne šumove. Ruke u džepovima stisnuo je u šake i nije ništa kazivao o čemu razmišlja. Oni su vjerojatno negdje u blizini zatečeni mrakom i zato on mora smisliti dobru ispriku za konja koji se nalazi u staji. Mogao bi, doduše, pustiti konja da slobodno tumara, ali životinja će pronaći njegove konje na livadi i pridružiti će im se. No možda oni neće gledati u staju.

Promatrao je Katie kako raspliće kosu stojeći blizu peći, pošto je oprala sude poslije večere. Do vraga, valjda neće gledati i u kuću, pomisli. Ne bi ga smetalo da pridošlice nađu stranca, ali zabrinjavala ga je misao da će ti izgladnjeli muškarci gledati negovu kćer. I on je bio mlad i volio je žene. Bio je svjestan kako je jaka privlačnost mlade i zgodne žene na mladog muškarca.

Razmišljao je i o tome kako bi zapravo bilo dobro da je u blizini neki predstavnik zakona. Zaključi zatim da bi bilo najbolje ranjenika smjestiti u podrum. Uz njega može biti Katie kako bi ga njegovala. Nema smisla da riskira. Moglo bi se dogoditi da ih sve troje ubiju i da ih pronađu tek nakon duljeg vremena. Dotad bi razbojnici već odavno bili negdje u Oregonu ili Utahu.

Katie mu pride i poljubi ga. Onda još jednom provjeri da li je ranjenik dobro pokriven, pa pode spavati. Amos je čeprkao po kutiji za duhan, savije ciga-

retu i pripali je na svjetiljci. Sje-
deći je pušio i razmišljao, očiju
uperenih prema vratima i s vin-
česterkom položenom preko
koljena.

Ne bi imalo smisla da se sva-
di s prolaznicima. Ljudi ovuda
prolaze već trideset godina, a
prolazit će i nadalje, skrivajući
se danju i šuljajući noću. Često
ih je vidao i promatrao i onda
kad Frank Hall nije ni slutio da
se neki stranac nalazi u planini.
Amos Abel se uvijek brinuo sa-
mo o svojim poslovima, pa je
imao dobar razlog da vjeruje
kako će u miru dočekati starost.

Kad je cigareta dogorjela,
ugasi opušak i ustane. Protegne
se i nasloni vinčesterku na vra-
ta. Zaključa da prije zore nitko
neće doći. Provjerivši peć, još se
jednom osvrnuo na stranca a
zatim pode leći.

Učinilo mu se da je spavao
samo tren do onda kad je začuo
komešanje konja. Sjeo je i pro-
trljao oči, a zatim ustane.

Vani je upravo počelo svitati.
Sivilo se povlačilo ustupajući
mjesto plavetnilu. Kad je Amos
provirio kroz prozor, lijep je
dan bio na pomolu.

Katie je već bila u kuhinji.
Štednjak je zračio toplinu a
ugodan miris zajutarka punio
je prostoriju.

Amos je baš završio umivanje
kad netko snažno zakuca na
ulazna vrata. Opazio je kako su
strančeve oči uprte u njega dok
je išao prema vratima, ali nije
pokazao da je to opazio. Sva
njegova pažnja bila je usmjere-
na na vrata. I Katie je bila na-
peta. Pred vratima Amos zasta-
ne, okrene se i reče:

— Katie, digni ga na noge i
odvedi u podrum.

Otvorio je prozorčić na vrati-
ma i povirio. Ugleda Franka
Halla. Šerif je bio odjeven u ko-
žuh, pa je djelovao poput med-
vjeda. Mahao je rukama, a u li-
cu je bio crven od zime i vjetra.

Amos se iznenadio, jer je bilo
još vrlo rano i da bi stigao do
zaravni već u zoru, šerif je mo-
rao krenuti iz Henleyvillea još
noću. Spusti zasun i otvori vra-
ta. Šerif Hall se ogledao, zatim
ude u kuhinju.

— Mislio sam da ste još u kre-
vetu — reče šerif, žustro gleda-
jući od Amosa prema Katie. —
Jutros je vrlo hladno.

Amos je proučavao Halla.
Frank je bio jedini predstavnik
zakona u okolici. Naidu li pro-
gonitelji, on je jedini ovlašten
da razgovara s njima.

Frank je skinuo kaput i tek
tada ugleda ranjenika. Zastane
u kretnji i pažljivo pogleda
stranca.

— Ja sam šerif Frank Hall —
predstavi se. — Ne vjerujem da
sam vas već prije vidio, gospo-
dine.

U strančevim očima bljesnu
živahnost. Bio je naslonjen na
ležaj. Njegova je brada bila
obraštena tamnom dlakom. Ka-
tie se upravo pripremala da ga
umije i počestlja pošto ga je na-
hranila toplom juhom. Željela
ga je okrijepiti da bi dobio sna-
gu za razgovor.

Napokon ranjenik progovori:

— Doista mi je drago, šerife
Hall, što sam vas upoznao. —
Ušuti pokazujući da ne namje-
rava ništa više reći.

Jedan čas vladala je neugod-
na tišina. Šerif i stranac su je
promatrali. Katie donese kavu.
Metnuvši lončić na stol, upita
kako bi prekinula tišinu:

– Mora da vas je nešto silno važno ponukalo da krenete na put tako rano dok je još hladno?

Šerif se nasmiješi pa sjedne. Amos uzme svoju šalicu s kavom i počne stojeći piti. Ponovno nastade zlokobna tišina i Katie još jednom zapodjene razgovor.

– Šerife – upita okrenuta prema štednjaku, jer je pekla meso – zar je to tajna?

Hall je srknuo kavu i pogledao naokolo.

– Stranče, mogli bi mi reći svoje ime!

– Andrew Forester.

Frank nastavi piti kavu. Na njegovom se licu pojavi tajanstveni izraz. Katie se više nije upitala u razgovor. Do sada je nastojala da se zapodjene razgovor, ali više neće. To je zapravo njihova briga. Ponovo se okrenula prema štednjaku.

Frank pogleda Amosa i upita:

– Kako je došao ovamo?

– Rekao mi je da je došao preko vrha i ja sam mu povjervovao. Pustio sam u staju njegovog konja, a njega ovamo. Frank, drago me je da si jutros naišao.

– Zašto?

Amos stavi jednu nogu na klupu na kojoj je sjedio Hall.

– Za njime će sigurno doći još neki. Rekao bih, potjera. Slijedit će njegov trag.

– Siguran si, Amos?

– Prilično.

Frank popije kavu i ustane. Kad je pogledao prema štednjaku, Katie odmah shvati šta je u pitanju.

– Petnaest minuta. Neće trajati dulje – odgovorila je i nasmiješila mu se.

On uzvratu smiješkom.

– Hladan zrak i dugo jahanje pobude glad. – Zatim doda:

– Hajdemo nahraniti konje u staji!

Dvojica muškaraca izidu u hladno jutro. Katie se okrenula za njima, a Andrew Forester je s grčevitim osmijehom pratio njihov odlazak.

Djevojka reče:

– Budući da im ne želite pomoći, što ste drugo očekivali? Suviše su pristojni da o vama razgovaraju u vašem prisustvu. Mogli ste pomoći, no očito imate razlog zašto niste.

Podigao je tamne oči prema njoj smješkajući se.

– Imam dovoljno razloga, Katie. Oni su mi pomogli i ja ih ne želim uvaliti u neprilike.

Ona je sa zanimanjem proučavala njegovo lice, onako kako žena promatra muškarca za kojeg se zanima. Bilo je to više od ženske radoznalosti. Gledajući ga i nadalje reče:

– Neprilikama je kraj, gospodine Forester. Počele su jučer kad ste ušli u staju i trajale su do ovog časa, no više ih ne može biti. – Zašuti i okrene se prema štednjaku, no ubrzo se ponovno okrene i upita: – Tko je u potjeri o kojoj je govorio moj otac?

– Muškarac nikad ne postavlja tako izravna pitanja, Katie – odgovori joj, smješkajući se. – Muškarac se ne bi usudio.

– Nemojte biti tako sigurni! Moj otac i Frank Hall nisu tako bezazleni kako vam izgledaju.

– Nisam toni mislio, gospodice. No prijedimo na drugo. Čujem da se približuju konji. Goni telji će vjerojatno odmah pronaći mog konja i znat će da

sam ovdje. Nakon toga čut ćete jednu verziju o tome tko sam ja i što radim ovdje.

Dok je govorio, gledao je svoju pušku, koja je visila na zidu u navlaci, no nije je ni pokušao dohvatiti. Ostao je naslonjen na ležaj i osluškivao glasove koji su s livade dopirali u kuću. Na njegovim usnicama lebdio je podrugljiv smiješak.

IV

U staji je bilo toplije nego u dvorištu. Budući da ni jedan nije očekivao da će se zadržati dulje no što je bilo potrebno da nagrabe sijeno u jase, razgovarali su čitavo vrijeme.

— Razbojnik — reče Amos. — To je moj sud, Frank.

— No teško je to za nekoga reći, zar nije? Nitko nije onakav kakav izgleda, Amos.

Frank je pošao do vrata staje dok je Amos još grabio sijeno.

— Razlog zašto sam krenuo ovamo zapravo je taj što sam kasno u noć, dok sam stajao pred zatvorom, gledao vatru iznad zaravni. Učinilo mi se da je previsoko da bi bila na zaravni i prekasno da bi ti tumarao po brdima. To me tako zabrinulo da sam krenuo vrlo rano da vidim šta se kod tebe događa. Uostalom, računao sam da ću kod vas dobiti zajutak.

Amos baci pregršt sijena i Frankovom konju, pa side sa sjenika. Prolazeći ispred prozora, zastane i pogleda prema livadi, a zatim reče:

— Oni ljudi koji su jučer palili vatru tamo gore upravo izlaze iz šume i kreću prema livadi na sjevernoj strani. Dodi ovamo, s vrata ćemo ih bolje vidjeti.

Nekoliko je ljudi stajalo i

osvrtało se na sve strane. Amos odloži vile, šerif Hall je promatrao skupinu, a onda reče:

— Ako je to potjera, radi drugačije od ostalih, Amos. Organizirana četa najčešće juri izravno u grad. Tako dobiva prednost zbog jahanja nizbrdo, a osim toga ljudi se drže na okupu. To je uobičajeni način. Predstavnici zakona ponašaju se poput profesionalnih jahača i ne jašu samo zato da bi udisali svjež zrak.

Amos promrmlja:

— Možda bismo mogli istjerati Forestera.

— Nemamo vremena.

Šerif je imao pravo. Petorka je krenula preko livade prema kući.

— Uskoro će stići do dvorišta, a mogu odmah produžiti u kuću — doda Frank i krene prema ogradi.

Amos pade za njim. Već su bili na polovini dvorišta kad su ih jahači opazili. Jedan od njih dovikne nešto ostalima.

Amos tiho reče:

— Vjerojatno misle da smo slijepi i da ih do sada nismo vidjeli.

Konjanici su se približavali, ne pokazujući namjeru da zastanu dok ne stignu do ulaza. Amos reče da bi trebali poći po puške, ali Frank to odlučno odbije:

— Nije potrebno. Ako su došli ovamo da bi prouzročili neprilike, možemo to riješiti revolverima, no ja sumnjam da će odmah htjeti gužvu.

Jahači su malo usporili kad su ujahali u dvorište, a zatim produže prema kući. Svi su izgledali neuredno, dobro utopljeni u krznom podstavljene ka-

pute, s rukavicama i šeširima duboko nataknutim na glave. Svaki od njih imao je pored gunga i bisaga karabin i pušku na šest metaka. Nijedan nije imao značku šerifa. Prema izgledu njihovih konja došli su izdaleka. Ti su ljudi, nemilosrdnih lica i zla pogleda u uskim očima, djelovali vrlo surovo.

Prema Amosovom i Frankovom mišljenju već je način na koji su dojurili u dvorište odavao njihov identitet.

Trojica su bili mladi, dvojica stariji. Ti četrdesetogodišnjaci djelovali su autoritativnije. Ta su dvojica jahala usporedno, gledajući Franka i Amosa. Na njihovim otvrdnutim licima bio je sumnjičav izraz. Jedan od dvojice, visok, širokih ramena i plavook, naslonio se na sedlo i progovorio gledajući Frankovu šerifsku zvijezdu:

Ako ste vi ovdje predstavnik zakona, onda tražimo upravo vas. Ja sam Carl Herbert, zamjenik šerifa u okrugu Pine u Wyomingu. Mi smo sprovodili jednog momka za kojim je raspisana potjernica. Prošle noći nam je pobjegao. Zamalo smo ga stigli, pošto smo ga ranili, ali onaj njegov prokleti konj ga je izvukao. Pogodili smo bjegunca. Našli smo i krvi u tragovima.

Dok je Herbert govorio, Amos i Frank su sve pažljivo ocjenjivali. Promatrali su i ostalu četvoricu, koji su mogli biti predstavnici zakona ali i razbojnici. Znalo se dogoditi da su poneki ljudi istodobno bili na obje strane i to su obilno koristili.

— Zbog čega je izdana potjernica za tim čovjekom? — upita Frank.

— Zbog ubojstva — odgovori

Carl Herbert. — Ubio je iz čistog mira dvojicu ljudi u okrugu Pine.

Frank je još razmišljao o tome što je čuo kad se jedan jahač okrenuo i krenuo prema staji.

Amos poviče:

— Kamo ćete, gospodine?

Jahač se okrene i bezobrazno naceri, ali ne odgovori. Malo zatim ujahao je u staju, odakle je izjahao s istim izrazom na licu.

— Konj je unutra — dovikne Herbertu.

Treći jahač, koji je bio nasuprotn Franku i Amosu, podrugljivo se nasmiješi. Bio je Herbertovih godina, ali malo viši i mršaviji. Njegove su oči bile bezizražajne, pogled sumoran.

— Imamo potjernicu — dobaci Herbert Franku. Njegove su usne bile obješene, a hladne oči proračunate. — Ako je u kući, bit će najbolje da ga izručite. To bi nam uštedjelo trud i nekoliko sati jahanja do grada, koji smo vidjeli s vrha. Osim toga, izgleda da se sprema nevrije-me, a time biste nam uštedjeli mnogo vremena.

— On ne može jahati — reče Amos, koji nije želio zaniijekati da je Forester u kući. — Teško je ranjen. Sinoć je ušao u moju staju i zatim se srušio. Izdržao je najviše što čovjek može.

Herbert odahne.

— Mi ćemo ga polagano voditi natrag.

Učinio je pokret kao da želi sjahati, ali ga Frankov pogled presiječe.

— Ostanite na konju! Najprije želim vidjeti vašu značku, zatim i vašu punomoćja.

Herbertov se izražaj počeo

polagano mijenjati. Postao je tvrd i hladan. Pošto se uspravio u sedlu, otkopča kaput. Na košulji je imao prikopčanu značku zamjenika šerifa. I dalje gledajući Franka, skinuo je jednu rukavicu i posegnuo u unutrašnji džep. Izvuče složeni papir i pruži ga Hallu.

Punomoćje je izgledalo potpuno ispravno. Međutim, bilo je izdano u Wyomingu, a oni su se nalazili u Idaho.

Frank vrati papir.

— Vama je potrebno još nešto osim toga, zamjeniče. Potreban vam je nalog za izručenje, koji morate priložiti uz punomoćje.

— Zaboga — progunda bljedoliki prema Herbertu.

— Šerife, tražimo ga već četrnaest dana. Kako će dugo potrajati dok sve to dobijemo? Osim toga, sprema se nevrijeme. Ako nam ga predate, tko će to saznati? U tom slučaju možemo se vratiti odmah preko planine. Još prije zalaska sunca bit ćemo gore, do jutra smo s one strane dolje, a sutra uvečer već izvan vašeg okruga.

Amos je gledao njihove umorne konje.

— Ubit ćete svoje konje, a također i uhapšenika. No što se tiče nevremena, čini mi se prebrano da bi bilo naročito.

Herbert je promatrao svog bljedolikog druga, a ovaj je pogledao ostalu trojicu koji su stajali iza njih i neprekidno zurili u Franka i Amosa. Ponovno se okrenuo i rekao:

— Mi bismo ga jednostavno mogli uzeti, momci.

Amos pogleda Herberta u oči.

— Usudite se pokušati! — Za-

tim tiho doda: — Zar mislite da smo samo mi naoružani?

Dok je to izgovarao, jedna se puščana cijev pomoli iz brvnare, udesno od Franka Halla, a iza debla bora s Amosove strane pojavi se dvocijevka.

Herbert je vidio te dve puške, pa je digao ruke. Zatim ih spustio na sedlo.

— Već sam čuo da ste vi, ovdje u Idaho, dosta čudnovati. Ja sam samo želio uštedjeti vrijeme i prokletstvo oko papirnato posla. No dobro. Poći ćemo u grad i obaviti sve što je potrebno za izručenje. Šerife, kako bi bilo da i vi pođete s nama?

— Još nisam zajutarkovao — odgovori Frank. — Krenite prema istoku, do glavne ceste, a ja ću vas stići prije nego što dođete u grad.

Jedan časak svi su se gledali, a zatim Herbert pokrene konja u dogovorenom smjeru. Ostali su ga slijedili. Jahali su prema istoku istim redoslijedom kako su i dojahali a da se nitko više nije osvrnuo.

Amosu je laknulo. Frank je ostao naslonjen na ogradu. Kad je napokon progovorio, osjetilo se da je dotad bio napet.

— Znaš, Amos, ponekad je teško izreći sud o nekome. No mogu reći da bi Carl Herbert bio kadar ubiti.

— To sam i ja mislio — odgovori Amos. — Bit će tako ako natjeraju Forestera da onako ranjen jaše na vrh pa zatim dolje na drugu stranu u jednom danu. No dobio sam dojam da te momke to uopće ne bi dirnulo. — Pogledao je prema vratima kuće. — Zanima me što je taj čovjek uradio da ga ova pe-

torica žele ubiti na takav način...

Kad je Herbertova skupina nestala u šumi, Amos i Frank uđu u kuću.

Katie je stajala potpuno blijeđa s očevom puškom u ruci. Andrew Forester nije se pomakao s ležaja. Njegova je puška bila uperena kroz otvor za pušku i naslonjena na stolac. Sve je to učinila Katie. Forester se oglasi:

— Gospodine Abel, imate divnu kćer. Uza sve to nije joj čak ni prigorio kolač!

Frank je krenuo prema štednjaku. Okrenuo je leđa prema vatri i čvrstim pogledom promatrao Forestera.

— Jeste li čuli što smo vani razgovarali? — upita.

Forester kimne.

— Jesam, šerife. Nisam ni očekivao da bude drugačije.

— Što imate reći o ta dva ubojstva, gospodine Forester?

— Zar biste mi vjerovali da sam vam rekao, šerife?

— Mogli ste pokušati.

Katie je sjela, okrenuta leđima. Ljutitim kretnjama grabila je jelo u tanjure i punila lončiće s kavom. Nastojala je da ih ne gleda dok je prostirala stol i nosila jelo, ali nije mogla prikriti uzdignuta ramena. Neko je vrijeme bila tako uplašena da se sada borila kako bi zadržala suze.

Amos uzme lonac sa štednjaka i stavi ga na stol, kako bi se svi poslužili kavom, pa sjedne tako da može promatrati stranca. I on je očekivao objašnjenje.

— Jedite! — grubo reče Katie, pa se vrati k štednjaku. Njeno je lice još bilo skamenjeno.

I Frank sjedne tako da vidi Andrewa Forestera.

— Hajde, nastavi — promrmlja viljuškom gurkajući komadić mesa. — Čuli smo njihovu priču, a sad čujmo tvoju.

— Počet ću sa značkom koju Herbert nosi. Ona pripada meni, ne njemu.

I Katie se okrenula i zurila. Forester pogleda svakoga od njih prije no što je nastavio. Nasmiješio se, kao da time želi reći kako zna da mu neće vjerovati, pa počeo pričati.

— Nisu oni mene jučer uhvatili, nego ja njih. Nalazili su se s južne strane na jednoj klupi. Opazio sam njihove konje i nastojao im se približiti. Jedan od njih me spazio i pucao. Pao sam poleduške i oni su me ulovili.

— Tko? — upita Frank. Naslonio se na stol, rukom u kojoj je držao nož. — Želite reći da ste vi progonili tu petoricu?

— Da, šerife. Osim toga reći ću vam još nešto. Oni su ubili onu dvojicu u okugu Pine, a ne ja. Jedan od ubijenih bijaše šerif, drugi njegov zamjenik. Zamjenik je bio moj brat. Pošao sam u potjeru vjerujući da će za mnom krenuti još šestorica, čim nabave svježije konje i oružje. Od tada je prošlo četrnaest dana. Okrenite priču i bit ćete bliže istini. Ja sam progonio njih.

— Kako su se dočepali značke i potvrde? — upita Amos.

— Već sam vam rekao. Kad su me pogodili, morao sam bježati a oni su uzeli sve osim mog kaputa i gunja, koji su bili pričvršćeni za sedlo. Moje su bisage bile na zemlji, tamo gdje sam se smjestio. Uzeli su značku i punomoćje iz bisaga...

— Punomoćje je glasilo na vaše ime? — upitao je Frank. —

Na njemu je pisalo Andrew Forester a ne Carl Herbert?

— Nije pisalo ničije ime, jer nije bilo nikoga da upiše moje ime kad sam napuštao grad. Šerif i njegov zamjenik bili su mrtvi. Uzeo sam neispunjeno punomoćje, namjeravajući upisati ime kad za to budem imao vremena.

Frank se naslonio na naslon. Dugo je promatrao Forestera.

Katie je donijela na stol vruće kolače i to popratila istim riječima kao i prije:

— Jedite!

Frankove se misli vrate s mjesta na koje su odlutale. Prisjetio se gladi i počeo jesti.

Amos dohvati bocu i ulije viski u kavu, zatim je isto učinio i s Foresterovom kavom, pa spusti bocu na stol.

Gotovo deset minuta nitko nije progovorio niti riječi. Pošto je završila zajutrak, Katie pristavi na štednjak sud s vodom, pa pođe po čiste bijele krpe. Razdere ih u zavoje. Napuni lavor vrućom vodom i krene prema ležaju.

— Skini košulju — nježno će Foresteru, silno crvenih obraza. Zatim uredi ranu i ponovo je previje.

Frank i Amos su jeli šuteći, izgubljeni u zagonetki. Ni jedan nije digao pogled niti je progovorio. Obojica su ispijala već drugi lončić kave pomiješane s viskijem.

V

Oko osam sati vjetar se podigao. Kao i dotad dolazio je iz svih smjerova. Odjednom je postalo mračno. Drveće se počelo njihati kao pijano, poput pijanca na uzburkanom moru. Izne-

nada je zrak postao hladniji, a nebo olovnosivo, poput prljave vode. Samo je s jedne strane vrlo malen krajičak izgledao kao voda prljavoga, ustajalog jezera.

Frank i Amos su izišli pred kuću dok se Katie bavila ranjenikom. Pušili su.

Amos ispuhne dim i s grimasom na licu reče:

— Mislio sam da sam već sve čuo, no ova mi priča zvuči potpuno novo.

Frank se nasmijao prijatelju.

— Doista zvuči nevjerovatno, ali ja sam na pola puta da povjerujem. Dvije su mi stvari nekako nejasne. Prvo, Herbert nije spomenuo tko je ubijen tamo u Wyomingu. Drugo, svaki bi predstavnik zakona morao znati da će, pokuša li uhvatiti prijestupnika iz Wyominga koji je pobjegao u Idaho, a da nema nalog za izručenje, sudac taj slučaj objaviti.

— Ti ne misliš da je Herbert predstavnik zakona Frank?

— Amos, ono o čemu razmišljam nije to da li on predstavlja zakon ili ne, nego to da Carl Herbert ne namjerava izručiti Forestera živog okrugu Pine.

Amos je razmišljao, udišući i izdišući. Onda podigne krupnu glavu i pogleda tamne oblake.

— Prerano je — promrmlja.

— Prokletstvo, nevrijeme još ne može stići. Ne bi trebalo barem do kraja idućeg mjeseca, pa čak i mjesec dana poslije.

Frank kao da ga nije čuo. Možda i jest, ali nije pridavao tome pažnju.

— Amos, mi nismo spremni onako kako ti to misliš.

Ta je izreka skrenula Abelove misli ponovno na zemlju.

– Možda Herbert vodi svoje ljude dolje, po cesti prema Henleyvilleu – nastavi Halle – a možda je ostavio jednog ili dvojicu sakrivene u šumi, tako da jednostavno ustrijele Forestera kad prođemo mimo njih.

– Onda ćemo ih prevariti. Što se tiče sprovođenja Forestera u Henleyville, Frank, to ne možemo uraditi tako brzo da mimoidemo Herbertove ljude koji nas možda čekaju u zasjedi negdje u grmlju. Barem ne možemo cestom.

– Oni će sigurno nadgledavati da vide kad ćemo krenuti i kojim putem. Što misliš o tome, Amos?

Abel otpuhne u vjetar dim cigarete, zatim pogleda naviše s lukavim izrazom na licu.

– Ako misliš da moramo pokušati, ja ću ti pokazati kako da to uradimo.

Frank nije oklijevao.

– Moramo pokušati, Amos. Ostanemo li ovdje, Herbert će se vratiti. Onda nećemo moći razgovarati s njim tako kako smo sada.

Uđu u kuću. Forester je izgledao dobro. Njegovi su obrazi bili rumeni, oči su mu se caklile i prijateljski se smješkao. Amos ga pogleda, a zatim pride. Podigne Foresterov lončić i pomiriše ga, zatim učini grimasu prema Katie i spusti lončić ponovno na stol.

– Ti si ga napila, mlada damo. A ja neka brinem o vašoj sigurnosti. Njemu će biti potrebna sva snaga. Sići ćemo sa zaravni i to prema provaliji. Svezat ću vas zajedno, a ti ćeš ga voditi dolje. Čekat ćete Franka i mene tamo pod drvećem, na mjestu koje dobro pozna-

ješ... tamo gdje lovim životinje. Katie, ponijet ćeš moje bisage s više municije za karabin i sačmaricu.

Forester reče:

– Gospodine Abel, to nije vrijedno svega toga. Nije vrijedno toga da Katie netko nastrijeli. Uzet ću svoga konja i...

Amos ga prekine.

– Gospodica Katie! – vikne.

– Upamtite to, mladi čovječe. Ona je za vas gospodica Katie! Djevojka se okrene ocu.

– Oče!

– Jesi li shvatila, djevojko?

Nas čekaju neprilike, pa nam ih nemojte stvarati i vas dvoje. On je u našoj kući proveo samo jednu noć. Nijedan pristojan muškarac neće tako brzo oslovljavati djevojku samo imenom. Rekao sam: pristojan muškarac.

Amos se okrenuo. Ni Katie ni ti Forester nisu mu proturječili. Uzeo je kaput i odjenuo ga, pa uzeo šešir i pričekao da Frank učini isto.

Kad su izašli, Frank upita Amosa imaju li tajni put iz brvnare prema šumi. Amos potvrdi, ali ništa više ne reče. Proučavao je sivilo dana, probijajući se prema staji kroz jak vjetar.

Unutrašnjost brvnare bila je ispunjena šumom vjetra. Vjetar je bio tako jak da je potresao brvnaru. U zraku se osjećao čudnovat miris. Pošto je osedlao dva konja, Amos pričekao da šerif odveže konja. Onda ode do vrata. Dulje je vrijeme promatrao nebo prema jugu, sivo i oblačno iznad vrhova bregova. Izgledalo je kao da je svijet tamo odijeljen. Drveće na visini bilo je obavijeno maglom, a ono

još više nije se ni vidjelo. Magla se spuštala niz planinu i to bi moglo prouzročiti teškoće kad budu sa zaravni silazili padinom prema Henleyvilleu.

Amos pogleda i prema istoku. Ako pođu tim putem i tamo naiđu na zasjedu, što mu se činilo mogućim, bilo bi još opasnije. Sjeverna mu se strana, pak, činila duljom. Zatim je ponovno osluškivao vjetar, pa se vratio u staju.

Povelj su konje i krenuli preko čistine, pa ušli u šumu. Odavde se teren naglo spuštao. Amos je krenuo prema jugu, sve dalje od brvnare, nizbrdicom koja se produžavala u zemljište prekruto debelim slojem crvenožutog lišća. Taj sag od lišća ispod starih stabala djelovao je poput vatre. Tu su se susreli s Katie i Foresterom. Amos onda objasni, pokazujući na rupu u tlu, da je to stari ulaz u rudnik.

— Kad nisam imao što raditi, tražio sam zlato. Taj prolaz ide do ispod kuće. — Dodao je kćeri uzde i rekao Franku: — Sada znaš tajnu.

Silazak po upravo okomitim padinama, koje su osim toga bile raskvašene i zato kliske, ne bi bio ugodan niti jahačima naviklim na sve teškoće. Kako su se tek morali osjećati Forester i šerif Hall, koji nisu bili navikli na to.

Amos je jahao lagano, što je bio rezultat iskustva stečenog tokom trideset godina. Ogledavao se samo onda kad je mislio da bi valjalo promijeniti smjer.

Katie je bila zabrinuta za Forestera, no on ih je sve iznenađio. Nije im zadavao nikakvih problema. Jahao je zajedno s

njima, nimalo ih ne zadržavajući. Doduše, na strahovito strmim mjestima, koja su djelovala zastrašujuće, malo bi problijedio, ali je u cijelosti radio sve što i Amos.

Naposlijetku stignu do mjesta gdje je prolaz bio vrlo strm, tako da je mogao proći samo jedan konj. Frank Hall se okrenuo prema Amosu i doviknuo:

— Ako samo još jednom dopustim da ti odabireš put, dat ću si pregledati glavu.

— Ovaj će nas put odvesti ravno u šumu tamo dolje, Frank — odgovori Amos.

— Brine me taj vjetar, koji bi mogao otpuhati konja zajedno s konjanikom.

Umjesto da objašnjava zašto je krenuo tim putem, Amos pokazuje prema gore. Svi su se okrenuli i ugledali su golem oblak prašine, lišća i koječega što je vjetar kovitlao iza njih. Dakle, zato su se morali spustiti što niže kako bi izbjegli ona mjesta na kojima je vjetar bio najžešći.

Frank je bespomoćno kleo i sa strahom promatrao svaki pokret svog konja. Životinja se kretala sigurno, no jahača je ipak hvatao strah pri pomisli što bi se moglo dogoditi da konj klizne niz liticu ili da njega nagli nalet vjetra obori iz sedla.

Greben preko koga su jahali bio je ogoljen od vjetra. Tek bi na ponekom humku raslo grmlje. Nepotkovan konj mogao bi vrlo dobro savladavati takvo tlo, no potkovani se ne bi uspio zadržati ako se oklizne. Doduše, jahač ili životinja ne bi pali daleko, budući da je okolo bilo i grmlja i stabala. Oni bi zaustavili padanje, ali bi prouzro-

čili prijelom rebra u konja ili u jahača, ako ne i kralješnice.

Frank Hall se znojio iako je bilo studeno. I on je dobro poznao tu planinu, ali samo određene puteve. U svom uredu u Henleyvilleu imao je zbirku snimaka kostura ljudi koji su za života izvodili ovo na što je sada Amos njih natjerao. Da drugo i nije bilo još opasnije, Frank bi sjahao i pustio konja slobodnog, a on bi nastavio pješice, i to uz kanjon, a ne po grebenima. To je rekao Amosu. Jedini odgovor na to bio je smiješak dobronamjerne strpljivosti.

Nakon jedne milje napustili su taj puteljak, koji je bio jedva širok za prolaz jednog jahača i koji je u lakšim dijelovima prelazio u grmljem obrasle obronke kanjona. Tu im je Amos u prolazu pokazao grm divlje šljive, a kad su prešli mali izvor, ispričao da je prije tridesetak godina tu živio i sakrivao se pred bijelcima neki Indijanac. Nitko nije upitao što se dogodilo s tim crvenokošcem.

Ujahali su u maglu, koja se malo zatim pretvorila u valove vlage što je vjetar gurao ispred sebe, s jedne strane na drugu.

Amos se okrene i dovikne Katie neka pripazi da Forester bude odmah iza Franka, a zatim svima reče neka čim se približe magli dobro paze kako se prvi kreće, jer će se u protivnom izgubiti. Nikome od njih nije bilo potrebno to upozorenje. Ubrzo nakon opomene okružilo ih je sablasno polusvjetlo, koje je prouzročila magla što ih je obavila. Frank je to opisao kao smrdljivo sredstvo za čišćenje, na što se Amos glasno nasmijsao. Katie je rekla Foresteru da

su izvan opasnosti, a kad je on upitao kako to zna, odgovorila je da je dobar znak to što je njen otac tako dobro raspoložen i što se tako glasno smije. Dodala je da je samo nekoliko puta u životu čula oca da se tako smije.

Magla ih je i nadalje obavijala, čak gušća, čas rjeđa. Samo bi povremeno vidjeli jedno drugo. Amos ih je vodio. On je točno znao gdje su i u kojem smjeru leži njihov cilj.

Stigli su do nekog zgarišta, odakle je bio vidljivo da se brežuljci nižu jedan iza drugoga u smjeru sjevera, prema preriji Mormon. Amos je upitao Franka zna li gdje su, a šerif je potvrdio:

— Henleyville je udaljen oko četiri milje ulijevo odavde.

Amos se zadovoljio odgovorom i nastavio jahati. Prema dolje nastavljali su se brežuljci na kojima su bila zgarišta. Nije bila tajna da su žitelji Henleyvillea unatoč prigovorima ljudi koji su živjeli izvan grada, poput Amosa, češće zimi palili vatru na rubovima grada. To im je služilo kao najbolja zaštita od šumskih požara. Oni su uvijek nastojali da brežuljci koji opkoljavaju grad budu ogoljeli, jer ih tada ne može ugroziti nikakav šumski požar.

Amos odjednom da rukom znak da stanu, a on produži. Karabin je držao spreman preko nadkoljenica. Cesta je bila poviše njih. Frank i Katie su shvatili kako bi bilo strašno da su se provukli mimo zasjede koju je Herbert ostavio u planini tako da su jahali tajnim putem kroz kanjon, a da sada

upadnu u drugu, postavljenu niže prema gradu.

Amos nije naišao ni na što sumnjivo, pa da znak glavom da je put slobodan i da produže.

Našli su se nadomak Henleyvilleu. Već su čuli lavež pasa, zvukove sjekira koje cijepaju drvo, čak i nekog tko je kovao na nakovnju.

Magla je ovdje bila mnogo rjeđa. Toplina koja se širila prema preriji Mormon rastjerivala je maglu što se spuštala s brda. Onda, kao da su prešli graničnu liniju, najednom izrone iz magle u zlatno svjetlo prijepodneva, koje je najavljivalo da će biti sunčano i poslijepodne.

Amos zaustavi konja pored ceste, pa sjaši i produži pješke. Karabin je držao u ruci i ogledavao se na sve strane tražeći tragove. Malo zatim se okrene, smrknuta lica i reče:

— Neki od njih došli su ovim putem. Dobro smo učinili, jer nisu svi sišli ovim putem. Netko od njih je zaostao. Sakrio se negdje u grmlju ili iza drveća, a možda i negdje u podnožju gorja.

Kad su stigli do mjesta ispod kojeg se nalazio grad, Amos se javi:

— Uspjeli smo!

— Da — šerif će kiselo — zahvaljujući sreći, Amos, nije bilo unesrećenih.

Iza leđa dvojice starijih ljudi Katie i Forester se nasmiješe jedno drugome. Zatim svi krenu pješice vodeći konje za sobom.

VI

Nitko nije obraćao pažnju kad je šerif Hall stigao u grad s Amosom Abelom, njegovom

kćerkom i nekim nepoznatim mladićem koji je vodio niskog konja. Kad su se pobrinuli za konje, Frank ih pozove na objed u hotel. I tu su ih ljudi samo usputno pogledali. Izuzetak su bili mladići koji su poznavali Katie. Oni bi zadržavali pogled.

— Dobro, gdje je on? — Amos će Franku, misleći na Herberta. Hall upitno podigne obrvu.

— Odakle bih ja to znao? Ja sam mu samo kazao da dođe u grad i zatraži punomoćje za izručenje. Ja nisam njegova majka da bih znao gdje je. Rekao si da si vidio tragove na cesti sjeverno od grada.

Katie je odjenula novu haljinu. Oprava nije bila skupa, ali na tako dobro građenoj djevojci i vreća bi dobro izgledala. Amos je bio uporan da joj kupi haljinu jer žene u gradu nisu jahale na muškom sedlu. U brdima je to bilo dopušteno, ali ne i u gradu. Ljudi su govorili da djevojka neće postati dama ako jaše poput muškarca. Amos je bio jako osjetljiv na takve stvari, pa je odveo kćer u trgovinu i kupio joj haljinu.

Katie je raspustila kosu i vlasu su se poput zlatnih slapova spuštale niz njena ramena. Bio je to lijep kontrast od sunca smečkastoj puti i sivim očima. Frank je opazio Foresterovu reakciju na sve to i u sebi se pitao da li i Amos to vidi. Da je on djevojčin otac, ne bi bio miran.

Kad su se u sumrak vratili u šerifov ured, Amos potihom reče kako misli da se Herbert sakrio negdje u okolici, pa bi možda trebalo pogledati gdje je.

Frank nije bio zabrinut.

— Moj je ured jedino mjesto

gdje mogu zatražiti punomoćje za izručenje. Nitko drugi ga nema. Moraju doći, prije ili poslije. Što se ostalog tiče, nije me briga gdje su. Možda se griju u »Little Elku«.

Mala je svjetiljka veselo treperila, a Frank je naložio vatru u željeznoj pećici. Zatim je smotao cigaretu i ponudio pribor Foresteru. Budući da je mladić odbio, pripalio je šibicu i prinio je Amosu. U uredu je bilo ugodno toplo, iako je vani bilo strahovito hladno.

Amos je bio nemiran. Želio je poći kući u planinu. Frank mu je odgovorio da ne može prije nego što svane, a kad se i Katie suglasila, Amos se više nije odupirao. Noćas će ostati u gradu, ali odmah ujutro krenut će kući.

Andrew Forester progovori:

— Ako nitko nema ništa protiv, rado bih prenoćio u hotelu.

Frank to nije odobrio.

— Ne, gospodine. Znam da želite leći, to je u redu, ali ja ću biti pored vas. Ovdje u mojoj sobi. — Nasmiješi se i nastavi: — Pomislite samo na novac koji ćete uštedjeti ako prenoćite ovdje, u hotelu zvanom »Sivi bar«, umjesto u onom preko puta.

I Forester se nasmiješi.

— Zar sam u pritvoru?

Frank kimne.

— Jeste, gospodine Forester.

— Možete li mi pokazati potjernicu, šerife?

Frank se naslonio u svom naslonjaču. On nije ispunio obrazac tjeralice.

— Za tako što treba vremena. Učinit ću to prije spavanja. Stavite pušku na stol prije no što uđete.

Forester se nasmiješio šerifu,

ali bol prekine osmijeh. Stavio je ruku na povijenu ranu, a i lice mu se iskrivilo od boli. Ipak je čitavo vrijeme promatrao Halla.

— Vi ste najprokletiji predstavnik zakona kojega sam sreo. Po čemu sudite da ću vam dati svoju pušku?

— Nemate izbora. — Frank je postao nestrpljiv. — Ako izidete odavde, nemate konja. Naredio sam da vašeg konja neko vrijeme zatvore. Osim toga, ovdje je negdje Herbert sa svojim ljudima. Pokušate li u sadašnjem stanju napustiti Henleyville, oni će vas napasti prije no što odmaknete dovoljno daleko. A kako sam ja zaključio, oni vas ne žele kao uhapšenika, gospodine Forester. Žele vas mrtvog! Nakon svega što sam rekao vjerujem da vam je jasna situacija. Osim toga, mislim da ne želite spavati otvorenih očiju, a moj je hotel najsigurnije mjesto. — Frankov pogled bio je podrugljiv kad je upitao: — Zadovoljni, gospodine Forester?

Pogled Foresterovih tamnih očiju sreo se sa Hallovim.

— Jesam — odgovori, pa stavi pušku pred Halla.

Šerif ustane, uzme ključeve ćelija i pođe s Foresterom da ga zaključa. Dok je izlazio, mladić zastane na vratima i kimne Amosu i Katie.

Amos je potajno promatrao Katie. Izgledala je kao da je klonula kad je Forester nestao iz njenog vidokruga. On duboko uzdahne, pa nastavi pušiti sve dok Frank Hall nije ponovno iz odjela s ćelijama došao u prednju sobu.

Vjetar je i dalje puhao iako se nikada nije dogodilo da puše či-

tav dan. Dok je sunce sjalo, nije izgledalo tako ružno, no sada kad svjetlosti više nije bilo, njegovo je zavijanje i klopotaanje po krovovima djelovalo vrlo tužno. Strahovito je i zahladilo.

Takvo vrijeme natjera ljude da se okupe oko peći. Amos reče da je to vrijeme izvrsno za spavanje. Frank je otpratio Amosa i Katie do hotela. Dobili su sobe. Njima bi ih dali i u jeku sezone, kad sve vrvi od nakupaca stoke. Hotel u Henleyvilleu izgrađen je na državni trošak, da bi služio teritorijalnoj vojsci. U njem je bilo 66 soba, ne ubrajajući prostorije iznad staja.

Frank je pošao do »Little Elka« da popije piće prije spavanja. Bio je uzrujan razmišljajući gdje su sada Herbert i njegovi momci. Koračajući ulicom, zagledavao je u sve prolaznike, a gledao je i konje privezane pred kućama. Nije ga uzbudivalo što Herbert nije prisutan... zapravo, bio bi sretan da se Herbert vratio prema jugu, odakle je došao, ili pošao prema preriji Mormon. Bio je svjestan da ne smije biti ni optimističan.

Bio je zaokupljen i misli da je netko od te dvojice, Forester ili Herbert, veliki lažljivac. Frank je i dosad sretao slične tipove, no to što takve laži jedan od njih potkrepljuje dokazima kao što su to šerifska značka i potjernica, uznemiravalo je Halla. Vjerovao je da zna koji od njih dvojice govori istinu, ali do časa kad je otvorio vrata saluna nije poduzeo ništa da to provjeri.

Ušao je u salun i sjeo pored čovjeka u krznoj šubari, koji je brisao svoje naočale s debe-

lim staklima, a zatim uvidio da je prekasno za prikupljanje dokaza. Vjetar je to onemogućio.

Prišao mu je Johnny Martin, s pićem koje je uobičavao piti. Preda mu ga uz smiješak rekavši:

— Vani je zahladnjelo.

Frank potvrdi, pa upita:

— Kako da si još u službi, Johnny? Mislio sam da odlaziš u pet?

— Odlazio sam, Frank, ali onaj iz noćne smjene je otkazao i tako sam ostao i u noćnoj smjeni. — Johnny je slegnuo ramenima, kao da mu to zapravo ne smeta. Pogledao je prema čovjeku u šubari i dodao: — Hiram ima većih problema od mene, Frank. Ja imam previše posla a Hiram ga uopće nema.

Frank pogleda susjeda za stolom. Hiram Weeks bio je telegrafist.

— Prokletstvo, žica je pukla negdje na brdu — objasnio je Franku. — Jahao sam gotovo milju prema brijegu, dok me magla nije prisilila da se vratim, ali nisam pronašao kvar.

Frank upita promatrajući čašu u ruci:

— Jesi li tamo nekoga susreo? — Okrenuo se prema telegrafisti i odmah shvatio da je to pitanje uzaludno. Weeks je bio silno kratkovidan.

— Nikog živog — odgovori Weeks i nastavi mirno pričati kako nikoga ne bi ni vidio ako nije baš ispred njega.

Frank ponovno pogleda u čašu, a zatim naokolo. Dosjetio se zašto Herbert nije u gradu. No nije bilo potrebno pet ljudi da presjeku jednu telegrafsku žicu. Možda se Herbert vratio na zaravan i čeka tamo negdje me-

đu borovima. Frank odgurne čašu. To može značiti sve ali i ništa. Osim toga bio je umoran. Platilo je, pozdravio i izišao iz saluna.

Hladnoća je bila takva da su sve konje koji su bili privezani ispred zgrada morali premjestiti u staje ili ih smjestiti na zaklonjena mjesta.

Vjetar je bio tako jak da se poigravao sa svjetiljkama. Neki prolaznik dobacio je nešto Hallu u prolazu, ali Frank nije razumio što i odgovori potpuno automatski, vjerujući da je riječ o vremenu.

Na zidu zatvorske zgrade još je gorjelo svjetlo. Frank je namjeravao zagasiti svjetiljku, zatim zaključati vrata pa krenuti u hotel na spavanje. Noć je bila vrlo neugodna. Vidljivost nije bila veća od stotinjak metara. Ustanovio je to tek kad je krenuo prema zatvoru i odmah pomislio što bi se dogodilo da su Amos i Katie krenuli kući.

— Dobra večer, šerife!

Frank se začudio, jer nije očekivao posjetu u svom uredu, kad ga je promukao glas trgnuo iz razmišljanja. Nije odgovorio. Samo je zurio u Carla Herberta, koji ga je čekao. Ona uđe, zatvori vrata i počne otkopčavati kaput. Unutra je bilo toplo. Dok je čekao, Herbert je poticao vatru i u pećici je veselo pucketalo.

— Prokletstvo od vremena — reče Herbert dok je Frank skidao kaput i kapu. — Moji su se momci smjestili u konjušnici, a ja sam došao pogledati da li ste uspjeli stići do grada po takvoj magli.

— Uspio sam — odgovori

Frank, sjedajući na stol. — Već sam vas tražio po gradu.

Herbert nastavi sa smiješkom:

— Pa, obilazio sam okolo. Morao sam negdje smjestiti momke, iako ih ne običajem smještavati po krčmama ili hotelima.

Frank je proučavao Herberta i razmišljao o prekinutoj telegrafskoj žici. Ponekad se doista događalo da jak vjetar slomi neko stablo koje se prevrne i tako prekine telegrafski vod. Da vjetar nije bio strahovito jak, Frank nije bio siguran ni u što no u to da ne može poslati brzojav u okrug Pine u Wyomingu kako bi odredio tko je tko i tko je od njih zapravo zamjenik šerifa.

— Imate li obrazac za izručenje? — upita Herbert i Frank izvadi jedan iz ormara. — Koliko postupak redovito traje? — upita Herbert proučavajući tiskanu.

— Ovisi o tome kako ćete ga brzo popuniti i poslati u glavni grad na obradu. Ja bih rekao tri do četiri dana, budete li imali sreće. Oni ne dobivaju mnogo takvih obrazaca na rješavanje, pa vjerujem da će ići brzo. Zatim će ga vratiti na isti način.

Herbert kimne i dalje zureći u tiskanu. Kad je podigao pogled prema Franku, više se nije smiješio.

— Bilo bi mnogo jednostavnije da smo učinili onako kako sam vam predlagao, šerife. Dosad bismo već prešli to proketo gorje i izbjegli mećavu koja dolazi.

— Možda. Međutim, mećave koje dolaze u Idaho s juga, Herberte, ne znače mnogo. Prave

su one koje dolaze iz Kanade, sa sjevera.

— Vjetar je mogao promijeniti smjer. Zapravo, puše tako da se ne zna s koje strane dolazi.

Frank ustane i pođe prema vratima da ih otvori.

— Ako ovaj papir predate na poštu rano ujutro — reče Herbertu — odmah će ga poslati. To će vam uštedjeti mnogo vremena.

Herbert ustane i upita:

— Gdje je Forester?

Frank pokaže prema vratima iza kojih su se nalazile ćelije.

— Zatvoren je. Ne brinite: tako dugo dok ne dobijete dokument on će biti ovdje.

— Nadam se. Bilo bi mi mrsko da moram ponovno u traganje. Osim toga, ne bih se radovao kad bi nestao!

Frank nije ništa odgovorio. Otvorio je vrata, dajući Carlu znak da izide, a zatim ih zatvori i nasloni se leđima na njih.

Carl Herbert je čovjek za kojeg se teško moglo reći je li ono za što se predstavlja ili ne. Pomislivši na ljude s kojima je jahao, zaključio da bi se isto moglo reći za sve njih. Frank potegne jedan dim, pa ga otpuhne. U času kad su vodovi bili prekinuti, pokušavao je odgonetati tko je zapravo Carl Herbert. Naravno, netko tko poznaje planine mogao bi pronaći kvar i popraviti ga.

Amos! Frank zgrabi kaput i kapu, ugasi opušak, utrne svjetiljku i priguši vatru u pećici, pa izide iz zatvorske zgrade. Krene u susret vjetru, prelazeći ulicu koso prema hotelu.

VII

Amos još nije bio zaspao kad je začuo kucanje na vratima.

Pustio je Franka u sobu, ali nije bio sretan kad je čuo što šerif od njega zahtijeva.

Kad je progovorio, Amos se češkao po zatiljku.

— Upravo sam o tome razmišljao, Frank. Ako je zamjenik šerifa Forester a ne Herbert, kako je Forester onda mogao biti tako nezainteresiran da nam čak nije pričao o ubojstvima u Wyomingu? On djeluje vrlo utučeno. Da sam ja na njegovom mjestu, uzbudio bih i pakao i sve uskomešao. Ja bih...

— Ti nisi on, Amos. Ni meni nije jasno zašto je on tako plah. Vjeruj mi, o svemu sam razmišljao. No znam jedno: bio Forester zamjenik šerifa ili ubojica, Herbert ga namjerava ubiti prije no što stignu u Wyoming. I to me jedino zabrinjava. Ja nemam odobrenje da izručim ubojicu. I da ga dobijem zar da dozvolim da ga ubiju ko psa? To je razlog što te molim da u zoru odeš i pronadeš kvar na tim prokletim telegrafskim žicama i da ih ponovno spojiš kako bi mogao poslati brzopjav u Pine i dobiti od njih opis zamjenika i onoga koga goni, zbog čega, i da li je posrijedi ubojstvo.

Frank privuče stolac bliže Amosu.

— Herbert će dobiti dokument o izručivanju za tri do četiri dana i nakon toga postaviti će mi zahtjev i ja ću biti prisiljen izručiti Forestera. Sada uviđaš u kakvoj sam neprilici?

Amos potvrdi, ali nimalo oduševljen. On je i nadalje držao glavu nagnutu na jednu stranu, kao da osluškuje oluju. Zatim se polagano okrene prema tam-

nom prozoru, a onda ponovno prema Franku.

— Slušaj, Frank — rekao je iznenadeno — nevrijeme se stišava.

I šerif oslušnu. Ustane i pode do prozora, pa se zagleda u tamu. No vani je bio takav mrak kao da gleda u čizmu. Nije bilo ni mjesečine ni zvijezda. Strese se i vrati na svoje mjesto.

— Ovo će ti olakšati jahanje — reče. — Dobro, ali ti preuzmi brigu oko Katie dok mene nema. Ako je prekid negdje pri vrhu, neću se vratiti dolje prije sutrašnje večeri. U tom slučaju otići ću kući i vratiti se ovamo tek idućeg jutra. Prema tome, ti odgovaraš za moju djevojku, Frank.

— Neću je ispuštati iz vida, Amos. Dajem ti riječ.

Amos izvuče jednu nogu ispod pokrivača i počne grepsti petu. Istodobno je razmišljao o telegrafskom vodu, o mjestu na kome bi mogao biti prekinut.

Frank je pošao u svoju sobu i legao. Bio je silno umoran. Plahte nisu bile pamučne nego vunene. Bile su ugodnije od pamučnih, koje su hladne i dugo ne dopuštaju čovjeku da se ugrije i Frank je istog trena zaspa.

Kucanje na vratima trgne Halla iz ugodnog sna. Sjeo je i ogledao se. Dnevno svjetlo još nije ispunilo sobu.

Ustane i otvori vrata. Amos ude, potpuno odjeven, u krznom kaputu i s krznenom kapom. Umjesto da pozdravi Franka, on pokaže prema prozoru i ljutito reče:

— Pogledaj van!

Frank se okrene i zagleda kroz prozor.

Snijeg!

Širom otvori oči, pa ustane i pojuri prema prozoru.

Henleyville je bio pod snijegom! Zatim se sagne, da vidi vrhove planina. I oni su bili pokriveni bijelim pokrivačem.

— Trebao sam to predvidjeti! — gnjevno uzvikne Amos — kad je taj prokleti vjetar počeo jenjavati. Onaj je miris bio zloslutan, a onaj osjećaj opravdan. — Amos je stisnuo prste u šaku, pa drugom rukom stisnuo prvu. — Pogledaj kako li je dubok! Sniježilo je čitavu noć.

Frank je ponovo sjeo na krevet, da obuče čizme, pa ustane da navuče košulju. Zatim ponovno pride prozoru i počne promatrati ulicu, na kojoj je nekoliko ljudi pokušavalo prijeći s jednog zaštićenog prolaza na drugi. Snijeg je bio dubok najmanje trideset centimetara.

— Oluje koje dolaze s juga ne uzrokuju takve padavine — promrmlja.

— Vjetar je krenuo prije, a za njim mećava — reče Amos.

— I ja sam to već opazio, ali nikada nisam o tome razmišljao. — Hall sliježe ramenima od bespomoćnog bijesa.

— Frank, tamo će biti nanosa dubokih do dva metra. Nema konja u zemlji koji će me odnijeti prema toj proklesnoj telegrafskoj liniji.

Frank se okrenuo prema lavoru, da se umije. Voda u vrču bila je lagano zaledena na površini. Obrijao se i pri tome porezao. Kleo je, no ledena je voda učinila svoje. Isprala je i posljednju snenost iz njegove glave.

Mećave rijetko pogađaju Snake River već u rujnu. Prije redo-

vito opadne lišće, zatim trava pòtamni, a rijeke nabujaju od jesenjih kiša. Postoji određeni redoslijed jeseni prije nego što nastupi zima i padne snijeg. Kad se okrenuo da uzme kaput i šešir, Frank reče:

– To nije prirodno, Amos.

Abelov je odgovor bio brz i jednostavan:

– Ne? Što je onda to bijelo vani? Prisjeti se one velike zime prije mnogo godina, koja je blokirala sve puteve i ceste. Starci pričaju da se to također dogodilo u rujnu.

To uzbudi Franka. I on je mnogo puta slušao priče o Snake Riveru i o tome kako je prije mnogo godina Henleyville bio zameten i vrlo dugo odrezan od svijeta.

Nabije šešir na glavu i krene prema vratima, a Amos za njim. Znao je da Katie već čeka pred zatvorom, kako bi previla Foresteru ranu. Amos je išao za Frankom. Pošto su zatvorili vrata, rekao je da ga najmanje brine previjanje Forestera. Sada ga je zanimalo da li je ujutro otišla kočija prema glavnom gradu kao i to da li je poslano Herbertovo pismo sa zahtjevom za izručenje.

Izišli su iz hotela i krenuli zaštićenim dijelovima ulice. Nekoliko je ljudi stajalo i pričalo. Iz njihovih usta izlazio je topao dah i dizao prema sivom nebu. Sada nije bilo daška vjetrova.

Amos reče:

– Da je vjetar nastavio puhati, bilo bi čistih mjesta, a i ceste bi djelomično bile slobodne, barem prema vrhuncima s južne strane.

Prešli su ulicu i ušli u zatvorsku zgradu zajedno s Katie.

Frank je doveo Forestera iz ćelije i rekao Amosu da ostane s njima dok se on vrati s pošte.

Dok je koraćao ulicom, onaj isti čovječuljak kojega je jučer susreo pred salunom zastane i uz smiješak reče:

– Rekao sam vam da će sniježiti, šerife.

Zatim produži.

Frank se sjeti da nije razumio starca. Znači starac je predvidio snijeg.

Na poštanskoj stanici ga obavijeste da je kočija krenula prema preriji Mormon još za nevremena, prije nego što je napadalo petnaest centimetara snijega.

– Stavili smo jednu posebnu napravu kako bismo omogućili da krene. Vjerujemo da će proći. Možda će kasniti, ali će uspjeti. Šerife, nas brine nešto drugo. Hoće li takvo vrijeme potrajati? – Činovnik zakima glavom. – Posljednjih godina nismo imali mećava u rujnu

...
– Da, čuo sam o tome – prekinu ga Frank, pa izide na ulicu.

Ugledao je petoricu u krzno odjevenih ljudi kako nedaleko poštanskog ureda prelaze ulicu i ulaze u salun. Bili su to Carl Herbert i njegovi drugovi.

Amos je u zatvoru u međuvremenu naložio vatru i sada je Frank na pećicu stavio lončić za kavu. Katie je upravo završavala previjanje. Forester je danas izgledao mnogo bolje, naročito pošto se umio i očešljao.

Amos je upitao što je nova u vezi s kočijom, a Frank mu odgovori da je otišla. Zatim reče da je vidio onu petoricu kako ulaze u salun. Frank skine šešir

i otkopča kaput, pa se nasloni na stol i zagleda u Forestera.

— Svi smo na neki način protekla dvadeset i četiri sata bili zauzeti. — To je zvučalo kao uvod u ono što zapravo namjerava reći. — No sada mi se čini da ćemo imati mnogo vremena za razgovor. Želio bih da mi ispričate kako je Herbert zapravo došao na pomisao da vas progoni... ako ste doista vi zamjenik šerifa.

Foresterove obrve se skupe. Pogled njegovih tamnih očiju na Frankovo lice i tamo ostane.

— Ja sam zamjenik šerifa. Mislim da je već to dovoljno. Osim toga Herbert zna da je moj brat, kojeg je ubio, bio zamjenik šerifa. Herbert je bundžija, ubojica i pljačkaš kočija, šerife. Međutim nije budala. On je siguran da ću ga progoniti zbog onog što je uradio u Wyomingu sve dotle dok ću imati snage. To je dovoljan razlog da me želi ubiti, da ne spominjemo da ću dok god pratim njegov trag moći dokazati njegov identitet vlastima ma gdje se on nalazio.

— Kako ćete dokazati njegov identitet? — upita Frank. Imate li potjernicu s njegovom slikom?

— Nemam, ali ovdje postoje poštanski i brzopjavni ured. Vidio sam ih jučer kad smo dolazili ovamo. Jedino što treba uraditi jest to...

— Vodovi su u kvaru — prekine ga Amos, koji je s druge strane pećice punio lončice kavom.

Forester se zabuljio u Amosa. — Frank je i dalje promatrao ranjenika.

— To je istina — potvrdi šerif. — Forester, vi morate nešto poduzeti.

Ranjenik sjedne. Katie ode od oca, da joj doda lončić s kavom. Nešto mu šapne o rumu, ali otac joj pruži lončić a da nije ulio rum.

— Dobro je ovako — rekao je suho. — Neka popije samo kavu.

Frank je razmišljao o onome što je Forester rekao. Bilo je logično, ali mu to nije koristilo iako je vjerovao da Forester ne laže. No to je bila samo intuicija, a ona nije dovoljna. Ako pusti Forestera na slobodu, Herbert će to saznati, a po ovakvom vremenu Forester neće stići daleko. Herbertovi će ga ljudi brzo uhvatiti i ubiti.

Frank je računao kako ima tri do pet dana vremena da odluči što mu valja raditi. Bio je svjestan da će, ako stigne nalog za izručenje, biti primoran Forestera predati Herbertu. Drugim riječima dopustit će ubojstvo. A to mu se ni najmanje nije sviđalo.

— Potrebno mi je više od vaših riječi — glasno će Foresteru.

— Moram imati nešto što mogu pokazati na sudu, dode li slučaj tako daleko. Forester, sve ovisi o vama. Herbert je naumio da se vi više nikada ne pojavite u Wyomingu. To se vidi po njegovom držanju i iz njegovih riječi. Međutim, dobije li potvrđene dokumente, bit ću dužan da vas predam njemu.

Mladićev pogled bijaše zabrinut kad je pogledao prema Franku.

— Mogu li se vodovi popraviti? — Kad je Amos zaničevao glavom, nastavi: — Ako je tako,

sljedećom kočijom možete poslati pismo predstavniku zakona u bilo kome mjestu gdje su telegrafski vodovi u redu i zamoliti ga da brzojavi u Pine. Vama je potreban opis zamjenika šerifa čiji je brat ubijen za vrijeme napada na banku. Iz odgovora ćete saznati koji je od nas dvojice predstavnik zakona. I to da je Carl Herbert prijestupnik.

Amos pogleda kćerku, koja je sjela pored Forestera na klupu i pružila mu lončić s kavom. Onda progovori:

— Mladiću, ako je žica prekinuta u tjesnacu, to znači da se ni predstavnici zakona u obližnjim mjestima ne mogu služiti telegrafskom vezom. Sve su to isti vodovi.

U prostoriji je postalo vruće. Frank ustane i skine krzneni kaput.

— Kad bih mogao poslati pismo u glavni grad — reče Amosu — to bi pomoglo. Oni ne običavaju slati brzojave ovamo.

— U kojem će smjeru krenuti prva kočija? — upita Amos.

Frank odgovori:

— Zar ne vidiš da još sniježi? Do večeri će snijeg biti viši od pola metra, a na cestama će ga biti i više.

Sjedili su i gledali se. Katie je sjedila pored Forestera i izazovno promatrala oca i šerifa. Onda reče:

— Šerife, suočite Andrewa s Herbertom. To bi moglo pokazati tko od njih laže a tko govori istinu.

Amosove oči načas bljesnu, a Frank, koji nije pokazivao nikakvo zanimanje, odgovori:

— Katie, Herbert je jučer razgovarao s tvojim ocem i sa

mnom. Gledao nas je obojicu u oči i ispričao nam lijepu priču. Vjeruj mi, djevojko, ako laže, onda je i dobar glumac i neće dopustiti da ga Forester u prisutnosti svjedoka izazove.

Katie je ustrajala, gledajući lijepim očima u Halla.

— Možda se ipak zabuni, šerife. Možda mu ponestanu odgovori. Možda bi Andrew mogao...

— Što time možemo izgubiti?

— upita Amos i stavi lončić s kavom pred Franka. — Imamo tri ili četiri dana vremena. Dok ne zajuži i dok se ne otopi snijeg, nećemo moći popraviti kvar na vodovima, pa zašto ne bismo pokušali sa svime što nam preostaje?

Frank zahvali na kavi. Ostavio je neka se malo ohladi, pa nastavi promatrati Forestera.

— Pristajete da sudjelujete u toj igri? — upita ga iznenada.

Forester se nasmiješi.

— Šerife, ja ni u kojem slučaju ne mogu izgubiti. Ako nemam jednog ili dva prijatelja ovdje u Henleyvilleu, bit ću i tako izgubljen, čak i ovdje u zatvoru ako ti ljudi odluče provoliti ovamo da bi me odveli.

Franka je zadovoljio odgovor.

— Razmislit ću — promrmlja, pa ustane. — Nitko vas neće odvesti iz ovog zatvora. Možete biti mirni i opušteni. — Krene prema vratima, pa doda: — Dovest ću Herberta ovamo, a onda ćemo vidjeti što se može učiniti.

VIII

Budući da nije mogao naći Herberta, Frank krene u potragu za njegovim ljudima. Nađe ih u „Little Elku“. Kartali su i nisu se na njega osvrtni. Zato

sjedne kraj Herbertovog ortaka, onog četrdesetogodišnjaka, koji je pijuckao pored točionika.

— Jeste li vidjeli u blizini Herberta? — upita.

Čovjek je mjerio pogledom Franka, pa hladno odvratio:

— Nisam u posljednje vrijeme. Negdje je u blizini. Svi ćemo ostati ovdje vjerojatno do proljeća zato što ste bili tvrdoglavi i niste nam izručili onog ubojicu.

Čovjek se predstavi. Jock Bartel ispriča zatim Franku da su svi oni Herbertovi prijatelji i da su pošli s njim u potjeru za Foresterom. Zatim zlovoljno nastavi da će iz Wyominga vjerojatno poslati u Idaho račun za njihove izdatke koje će imati za vrijeme koje će ostati ovdje zbog mečave.

Kad je prišao Johnny Martin, Frank mu kimne neka mu donese njegovo omiljeno piće.

— Ako ljudi u Wyomingu imalo poznaju zakon, — reče Bartelu — neće učiniti nešto tako prokleta glupo. Čak i da sam vam ga predao i da ga sprovedete živog do Wyominga, svaki sud kojem biste ga predali odbacio bi slučaj jer ste ga vratili na nezakonit način — objasni.

— Šerife — mekšim će glasom Bartel, gledajući neprestance u Franka — što ste mislili pod time ako ga živog dovedemo u Wyoming?

Frank ostane ravnodušan. Pričekao je na piće, platio, a onda nastavi:

— Gospodine, Forester nije sposoban za dugotrajno jahanje. Da ste ga sinoć povelili natrag, vjerojatno biste ga time ubili. To je ono što sam mislio. Ima li u tome što loše?

Bartel je proučavao visokog Halla. Bilo je očito da je pijan, a bilo je još očitije da mu se šerif ne sviđa.

— Znaate, mi tamo u Wyomingu zajutarkujemo šerife iz kravljih mjesta. — Zatim se podrugljivo nasmiješi i udari po točioniku da mu se čaša ponovno napuni.

Frank je po prirodi bio dobroćudan, ali je isto tako mogao postati i loše ćudi. Kad je Johnny došao da bi poslužio Bartela, Frank reče:

— Njemu je dovoljno, Johnny. Nemoj mu više nalijevati!

Johnny ga je iznenađeno pogledao, ali poslušao. Jock Bartel pocrveni. Njegov je pogled postao još ledeniji kad je osorno pogledao prema Martinu. — Momče, napuni mi čašu — promrmlja.

Rijetko je tko radio tako dugo za barom kao Martin, pa je dobro znao što slijedi. Zato je otišao do kraja točionika i stavio čašu u posudu za pranje. Izgledalo je kao da je namjerava oprati, ali čitavo je vrijeme promatrao Bartela i Halla i uz put kradomice uzeo revolver.

Bartel stisne ruke u šake i pogleda Franka u oči.

— Šerife, izidite odavde i ostavite nas iz Wyominga na miru. Već sam jučer kazao Carlu gore na zaravni, da vas treba naučiti nekim stvarima.

Kad je dorekao, krene natraške od bara. No Frank je bio spreman, jer je opazio njegove šake. Podmetnuo mu je nogu i Bartel je pao na leđa. Ležeći u piljevini kojom je pod bio posipan, divljački krikne i pokuša skočiti na noge. Međutim, Frank uperi prema njemu re-

volver i napne kokot.

Svi su se uzbudili. Kartaši skoče, no Johnny Martin uperi u njih revolver.

— Nemojte! — upozori ljude iz Wyominga. — Stojte mirno i ne mičite se. S ove udaljenosti mogao bih čelično bure prerezati za dva komada.

Ljudi koji su krenuli prema ulaznim vratima zastanu kad su vidjeli da šerif nije povukao obarač kad je Jock Bartel pokušao ustati. Oni su očito vjerovali da je sukob završen. No nije bilo tako, jer Frank nije želio da to završi. Nije želio već tada kad je podmetnuo nogu Bartelu. Već je onda znao što će uraditi.

— Odbaci revolver — naredi Frank.

Bartel je i dalje sjedio na podu i gledao Halla. Nije se pokrenuo da udovolji naredenju, pa mu Frank pride bliže.

— Ja ne govorim dva puta.

Bartel ovoga puta poslušao. Kad se uspravio, Frank je reagirao nevjerojatnom brzinom i lijevom rukom odbacio njegov revolver preko sobe. To je iznenadilo Bartela i njegove prijatelje koji su stajali pored stola za kartanje.

Frank zakoči svoj revolver, vrati ga u korice i ledeno se nasmiješi.

— Vi ćete mene učiti? — Stavi obje ruke na bokove. — Što čekate? — upita.

Bartel se pripremao za napad, pogledavajući okolo da vidi tko može priskočiti šerifu u pomoć.

Frank potrese glavom.

— Treba ti mnogo vremena da se pribereš. Možda bi bilo

dobro da te Johnny posluži još jednim pićem?

Bartel se lukavo nasmiješi i nešto promrmlja. Pripremao se za prvi udarac, koji je uslijedio munjevito i bio silno snažan.

Frank je podmetnuo podlakticu, ali unatoč tome dobije udarac u oko. Šešir mu padne iza točionika.

Bartelove duge ruke dosezale su svuda, poput zmija. Frank je bio iznenađen takvom brzinom i nije se pokušao previše braniti, ali je čuo kartaše kako bodre Bartela da ga pretvori u krvavu kašu.

Gradani su se sakupili ispred ulaznih vrata, spremni da odmah ulete ako bi netko pokušao upotrijebiti pušku. Dok se to ne dogodi, ostat će na svojim mjestima i promatrati tučnjavu.

Bartel je ponovno dohvatio Franka po lijevom obrazu i ostavio crvenu nateklinu. Zatim zamahne krošeom, pa se sagne na brzi aperkat. Međutim, kad je šaka poletjela naviše Frank više nije bio na istom mjestu.

Martin je pratio borbu, ali i budno pazio da nitko ne posegne za oružjem. To nije bio lagan zadatak, ali Johnny ga je obavljao s lakoćom.

Bartel se kretao poput raka, malo u stranu, malo naprijed, pa malo natrag, pripremajući se za udarac. Dok se on pripremao, Frank je sakupio obje ruke i svom ga snagom udario. Bartel padne prema točioniku. Hall je čekao da se protivnik pribere, a zatim počne udarati udesno pa ulijevo, pri tome izbjegavajući Bartelove udarce.

Jedan od Bartelovih ljudi bijaše pokušao upozoriti druga na opasnost, ali ga je Johnny

brzo ušutkao. Bartel je shvatio o čemu je riječ i nastojao se oduprijeti Franku da ga otjera u kut, ali nije mogao. Da bi to izbjegao, morao bi proći mimo jednog stola, ali nije imao priliku. Frank mu je bio preblizu i nastavljao akciju.

Naposlijetku je Bartel prestao uzmicati i nastojao krenuti u napad. Frank je učinio pokret kao da se namjerava povući natrag. Bartel je pomislio da ima priliku za udarac, pa skoči. No Frank nije uzmaknuo. Stajao je raskrečenih nogu, nagnut prema naprijed.

Bartel je prekasno uvidio svoju grešku. Pokuša zadati udarac, ali je to bilo kobno. Frank je blokirao njegovu desnicu svojom podlakticom a kad je Bartelovo lice krenulo naprijed, snažno ga pogodi desnicom u lice.

Udarac je bio stručno izveden. Bartelova je glava zabačena natrag i šešir mu odleti s glave. Udarac šake u vilicu bio je tako glasan da su ga čuli i udaljeniji promatrači. Bartelove oči zakolutaju, noge omekšaju. Nošen inercijom, padne preko jednog stola, a zatim klizne na pod.

Jedan od uzbuđenih gledalaca poviče:

— Zaboga, šerife, vi ste ga ubili! Čuo sam kako mu je pukla kičma!

Sljedećih nekoliko trenutaka nitko se nije pomaknuo, niti je tko progovorio. Johnny je svu pažnju poklanjao Bartelovim prijateljima, ali oni nisu namjeravali napasti. Bili su prestravljeni. Njihovi su pogledi bili upereni prema drugu koji je ležao onesviješten ispod stola.

Frank pridje točioniku i zatraži od Johnnija vrč s vodom. Maknuvši stolac, izlije svu vodu na onesviještenog. Bartel se nije pomakao, nije ni okom trepnuo.

Johnny prošapće:

— Frank, nije li mu doista pukla kičma?

Frank odloži vrč i vrati se onesviještenome. Digne ga na stolac i zagleda se u njegove zatvorene vjede.

— Sutra će mu biti bolje. Imat će glavobolju a vjerojatno neće moći jesti kukuruz sa klipa jer će ga boljeti vilica, ali za tjedan ili dva bit će mu dobro.

— Herbert će ti se osvetiti za ovo — zareži jedan od kartaša.

— Vratit će ti milo za drago.

— Pa neka. — Frank pođe prema tom čovjeku. — Nemam baš veliku želju za ovo, ali odloži oružje na stol i dodi ovamo.

Momak nije prihvatio poziv na tučnjavu. Okrenuo je leđa Franku i zagledao se u ljude na ulazu.

Hall se osvrne po krčmi, tražeći tko bi mogao odnijeti Bartela. Dosjeti se, ode do zida, digne njegov šešir i stavi ga onesviještenom na vrh glave.

— Pričekaj desetak minuta — reče Johnniju — dok Bartela otpremim u zatvor.

— Zar ćeš ga zatvoriti?

— Da. Narušavao je mir, napao šerifa i zastrašio građane.

Frank podigne Bartela za obje ruke i prebaci ga preko pleća pa krene s njime. Kartašima dobaci:

— Recite Herbertu da sam odnio Bartela kako bi se u zatvoru rashladio.

Snijeg je i dalje padao. Već je bio viši od pola metra i na cesti

je bilo vrlo malo kola. Frank Hall se probijao prema zatvoru. Hlače su mu bile mokre do iznad koljena čim je prešao ulicu.

Rijetki bi prolaznik začuđeno pogledao prema njemu. Građani su se razišli iz saluna i pričali kako je šerif izmlatio jednog od onih koji su jučer došli u grad, kad su još ceste bile prohodne. Svi su željeli saznati pojedinosti o borbi.

Kad je ušao u zatvor, troja se usta otvore od iznenađenja. Spustio je Bartela na klupu, na kojoj se onesviješteni ispružio cijelom dužinom.

— Što, do vraga... — zausti Amos, došavši do klupe.

— Rješavali smo nesuglasicu u salunu — objasnio je Frank.

— Kako nisam mogao naći Herberta, pokupio sam ovoga.

— Frank pogleda Foreстера. — Poznajete li Bartela? — upita.

Mladić kimne.

— Poznajem, šerife. Poznaje ga polovina stanovnika Wyominga i Kolorada. Svi koji su izgubili stoku ili novac, kao i oni kojima je netko blizak ubijen iz zasjede.

Frank zatvori vrata, skine kaput i šešir, a zatim ulije kavu u lončić. Bio je gladan, ali nije imao što jesti. Kava će mu pomoći. Napunio je i drugi lončić za Bartela, no on je bio previše iznuren da bi pio.

IX

Jock Bartel je još drijemao na klupi u šerifovom uredu kad je stigao Carl Herbert. Čuvši kako netko vani otire snijeg, Frank upozori ostale. Nitko nije pokazao nikakvo iznenađenje kad je Herbert ušao.

Ugledavši Foreстера u zlim i hladnim Herbertovim očima pojavi se srdžba. Tek je tada uočio svog

prijatelja Bartela, koji je ležao na klupi pored zida.

Amos je pušio i držao pepeljaru u desnoj ruci. Čim je Herbert ušao, potpuno je nesvjesno premjestio cigaretu u ljevicu. Čak se i Katie ukočila promatrajući neugodnog čovjeka iz Wyominga.

Frank je prvi progovorio:

— Ne primam jamčevinu, ako si za to došao, Hebert!

Herbert je pošao prema Bartelu, zureći u njega, a zatim upita:

Što misliš pod tim „ne primam jamčevinu“? Svatko ima pravo položiti kauciju šerifu. Uostalom, moji su mi momci rekli da nije on započeo kavgu nego ti.

— Nitko od tvojih momaka nije bio u blizini točioniku. Nisu mogli čuti što je tko od nas rekao. Oni lažu kako bi pomogli Bartelu.

Herbert se okrenuo da pogleda Foreстера. Ni jedan od njih nije progovorio. Neprijateljstvo među njima bivalo je sve jače i mijenjalo je atmosferu u prostoriji.

Herbert otkopča kožuh, pa skine šešir a zatim pode prema zidu nasuprot Frankovom stolu. Pogleda Amosa a zatim Katie. Na djevojci najdulje zadrži pogled.

— Ovdje si u lošem društvu — reče Hallu. — Osim toga, griješiš što dopuštaš Foresteru da se slobodno kreće, šerife. Bolje bi bilo da se osiguraš kako ne bi pobjegao kroz prednji ulaz.

— Zašto? Pa ti imaš jednu ili dvije puške za čuvanje zatvora.

Herbert se nasmiješi i potvrdi.

— Sada imam, ali prije nisam imao. Kad namjeravaš pustiti Jocka?

— Ocijenit ću da li da ga zadržim. Baš sam se bavio mišlju da napišem nalog za hapšenje kad si ušao. Mogao bi dobiti deset dana zatvora za remećenje mira, daljnjih deset dana za poticanje tučnjave, a zatim još trideset dana za napad na šerifa.

— A gdje je sudac, šerife? — upita Herbert, podrugljivo se smiješeći Franku. — Ceste su zametene, tele-

grafski vodovi u kvaru, a rečeno mi je da nijedna kočija neće poći dokle god ne prestane sniježiti, i dok se snijeg ne otopi na visinu od petnaest centimetara.

— Nije mi potreban sudac, gospodine Herbert. Mogu ga držati u zatvoru tako dugo dok snijeg na cestama okopni.

Herbert zanijeće glavom.

— Bartel nije učinio nikakav ozbiljniji prekršaj, pa ima pravo da bude ispušten. Takav je zakon i ti to znaš, šerife. Koliko?

Frank pogleda ostale, pa zaustavi pogled na Foresteru, koji je sve pratio i slušao ali se nije uplitao u razgovor. Bilo je očito da je Hall, sudeći prema izražaju njegovog lica impresioniran, što čovjek poput Carla Herberta koji živi izvan zakona poznaje zakon. Šerifov bi zamjenik morao toliko poznavati zakon, ali za kriminalca to bijaše neobično. Kriminalac ne bi poznavao sve pojedinosti zakona.

Andrew Forester napokon pogleda Herberta i progovori:

— Dobar si glumac, Herbert, ali ja sam ti već rekao da ovi ljudi znaju da si značku i nalog za hapšenje ukrao iz mojih bisaga.

Herbert se nasmijao i mahnuo glavom.

— Momče, poznat si kao čovjek izvan zakona. Koješta si uspio iako si mlad, ali ovoga si puta sreo sebi par. Možda si mogao zavaravati ljude u Idahou, no ja ću pričekati da stigne nalog o izručenju, a zatim ćeš poći sa mnom. U Pineu će te tako brzo objesiti da ni sam nećeš znati kako se to dogodilo.

— Ako ikada stigne tamo — promrmlja Amos, koji je sjedio pored peći. — Ne znam što namjeraš, Herbert, niti je važno tko laže, ali znam da on nikada neće stići u Wyoming.

Čovjek koji je stajao naslonjen na zid, prestane se smješkat i pogleda Amosa.

— Nazivate me lašcem? upita.

Amos se nije dao ustrašiti.

— Ako čizma pristaje, zašto ne? Obujte je!

Carl Herbert nije do tog trenu uopće razmišljao o Amosu Abelu, ni kao o prijatelju ni kao o neprijatelju. To se vidjelo po tome kako se prema njemu ponašao. Sada je, međutim postalo očito da mu nije naklonjen. To se vidjelo po izrazu u njegovim očima i oko njegovih usana.

Andrew Forester prekine šutnju:

— Herbert, Bartel će nam ispričati zanimljive stvari kad se oporavi. Ako ga šerif zadrži nekoliko dana, kladim se da će progovoriti.

Ova opaska nije smetala Herbertu. Skrene pogled s onesviještenog čovjeka prema Foresteru, pa upita:

— Nikad nećeš odustati da pokušavaš mladiću, zar ne? Dobro, Jock će ispričati Hallu što si radio u Pineu, a ja mislim da će to biti dovoljno.

Herbert je shvatio da taj sastanak neće uroditi plodom. Još jednom pogleda Forestera, koji ga je neprekidno promatrao, pa nastavi:

— Šerife, možeš zadržati Jocka. Vidim da ti je Forester koješta napričao, a vidim i to da mu vjeruješ bar polovicu onoga što si čuo. Taj nalog za hapšenje drugome bi bio dovoljan kao i moja značka. No vi ste tvrdoglav čovjek, pa prema tome zadržite Jocka i pokušajte saznati istinu od njega.

Herbert izidje iz zatvora, zalupi vratima i krene prema sjeveru.

Katie prvi put progovori.

— Naravno da Bartel neće govoriti istinu, šerife. On je isto tako duboko u sve upleten kao i Herbert. Kad bi rekao da je Andrew doista zamjenik, to bi značilo da je glavu turio u omču.

Frank nije odgovorio. Odjednom brzo ustane, uzme kaput i šešir. Rekao je Amosu neka preuzme dužnost dok se ne vrati. Nije kazao kako će, ali je odjurio.

Sniježilo je i dalje. Na ulici je bilo samo nekoliko tragova, a na zidu saluna „Little Elk“ osvanuo je natpis: Poslužujemo vruće napitke.

Frank ude u poštanski ured. Tu zatekne činovnika i dva poslužitelja kako sjede uz peć. Pozvao je u stranu činovnika i upitao ga da li je možda dolazio Herbert.

Da, bio je ovdje – odgovori činovnik. – Raspitivao se o tome kakvi su izgledi da neka od kočija krene iz grada ili da neka prođe kroz grad. Odgovorio sam mu da nema izgleda sve dok traje takvo nevrijeme. Čak je pitao može li on unajmiti kočiju.

– Kamo bi krenuo? – upita Frank.

– Nije rekao, šerife, jer sam mu odgovorio da i ako mu iznajmim kočiju, neće dobiti vozara koji bi riskirao glavu da vozi do slijedećeg mjesta.

Zatim Frank ode do stanice poštanskih kočija. I tu nađe vlasnika i njegovog poslužitelja kako piju kavu kraj peći. U zgradi je bilo hladno kao u ledenici.

Poslužitelj donese šalicu za Franka, a vlasnik mu ispriča kako je dopustio ljudima iz Wyominga da se smjeste u staji ali ih ni sa čim nije opskrbio. Pokušao je prepričati o čemu su međusobno razgovarali, ali ono što je čuo nije ništa pomoglo Franku. Jedan od njih spominjao je prekinute telegrafske vodove, ali mu nitko nije ništa odgovorio. Kad je Hall upitao jesu li svi istodobno stigli u grad, poslužitelj je odgovorio:

– Nisu. Kad su došli da bi se smjestili, bili su svi, no prije toga su u gradu bili samo Herbert i Bartel. Opazio sam ih zato što su stranci, a takvih inače u ovo godišnje doba nema ovdje. Nisam vidio onu trojicu dok su doveli konje.

– Kada je to bilo?

– Nekoliko sati pošto ste stigli s onim momkom. Mislim da je bilo malko prije večere.

– Niste čuli gdje su dotad bili ostali?

Poslužitelj je mahnuo glavom.

Nisu mnogo pričali u mojem prisustvu. Recite, zar nije strašno takvo nevrijeme u ovo godišnje doba!

Frank se suglasi, a zatim pode pogledati konje ljudi iz Wyominga. Na životinjama se nije vidjelo drugo do da su izmučene. Mogle su pripadati i onima koji gone i onima koje gone.

Iz staje Hall krene u salun. Pošto je pojeo kolač i popio piće, osjeti se bolje. Zatim počne razmišljati kako bi zapravo morao na isti trik dobiti i Forestera i Herberta. No ovo je tek prvi dan. Preostaje mu još nekoliko dana, dok snijeg ne otopi i ceste postanu prohodne.

Izlazeći iz saluna pomisli tko će zapravo ispasti krivac, Herbert ili Forester. A možda će to biti Jock Bartel ili koji drugi stranac zajedno s Herbertom.

Putem do zatvora susretne Hirma Weeksa, čiji je bolni izraz lica odmah odavao sve što misli.

– Taj ušljivi vjetar slomio je stupove i pokidao žice na mnogo mjesta. Starci predviđaju da će mećava trajati trideset dana, kao što je bio slučaj prije tridesetak godina.

Weeks skine naočale, obriše ih pa ih ponovo stavi na nos kako bi bolje vidio Franka:

– Vi niste zabrinuti zbog toga? – upita.

– Nema potrebe da se uzrujavamo.

– Neće biti novosti – nastavi telegrafist. – Prokletstvo, može izbiti rat a da mi to ne saznamo i možemo biti posljednji o tome obaviješteni.

– Neće biti rata, Hiram. Kad bi ga i bilo i vi o tome čujete putem telegrafa, ništa ne biste mogli poduzeti kad je takav snijeg.

Nakon tog odgovora Hiram se malo udobrovoljio, pa nastavi:

Znate, ne volim sjediti pored mrtvog voda. To djeluje kao da sjedim pored mrtvacu. Već se jednom dogodio prekid i netko je tada spomenuo da bismo morali imati golubove listonoše. To vam sigurno zvuči ludo, ali zamislite da ih sada imamo?

Frank nije više raspredao o tome s Hiramom. Samo je odgovorio da

ih nemaju, pa produžio prema zatvoru, mučen i dalje dilemom.

Clem Woody, vlasnik dućana, prijede ulicu da bi Hallu saopćio novost:

— Frank, sada je u mene bio neki čovjek koji mi je rekao da je s Istoka krenula kočija. Što misliš, da li je to istina?

Frank je maločas razgovarao s činovnikom u poštanskom uredu i znao je da to nije moguće. I Woodyju je bilo jasno da to ne može biti istina, ali je priželjkivao da bude tako.

Kad je došao u zatvor, Hall reče Amosu i Katie da podu nešto pojesti. Kad je djevojka ustala, upita smije li i Forester početi s njima. Frank odbije, a Amos jednostavno uhvati kćer za ruku i izvede je.

Frank se nasmiješi i reče da će ona sigurno donijeti jelo Foresteru. Nakon toga sjedne nasuprot Foresteru. Mladić ga upita zar ga ne čudi što je Herbert tako upoznat sa zakonom.

— Da, čudi me.

— Herbert je bio pravnik u Arizona, kako se navodi u potjernicama za njim — objasni Forester.

— Velika je šteta što nemate ni jednu potjernicu — tiho reče Frank. — To bi uvelike pojednostavnilo slučaj, meni a i svima nama.

— Već sam vam rekao da sam jednostavno skočio na konja i odjurio iz Pinea. Za mnom je trebala krenuti skupina kauboja kad se organiziraju.

Vjerojatno su se vratili kad su vidjeli da se sprema nevrijeme. To je loše, jer bi nam sada i oni dobro došli. Netko je od vas iskusan lažac, a ja ne mogu odgonetnuti tko.

X

U noći snijeg je stao. Kad se Frank ujutro probudio, prvo je pogledao kroz prozor da vidi kako je vani. Na površini snije-

ga bila se napravila ledena kora, a to je još više pogoršalo situaciju. Osim djece nitko se tome nije veselio.

Frank je zajutarkovao u salunu, pa ponio nešto i Foresteru. Mladić je izgledao mnogo bolje nego dan prije. Čak je sam mogao promijeniti zavoj.

Dok je Forester jeo, Frank je pušio i pio kavu. Onda upita mladića da li se možda sjetio nešto po čemu bi se moglo dokazati tko je zamjenik šerifa iz Wyominga.

Forester odgovori:

— Ima načina, šerife. Jedan od njih bi bio da nas ostavite nasamo.

— Mislite da biste tako našli izlaz?

— Da, tako nešto — suglasi se Forester.

— Kako ste dugo bili zamjenik šerifa?

— Nekoliko mjeseci prije no što je moj brat ubijen. On me je uveo u taj posao, nakon toga kako je naše poduzeće propalo.

— Ja sam i pretpostavljao nešto slično. Da imate dulje iskustvo, ne biste predložili to što ste rekli. Zar vama nije jasno da Herbert ništa ne bi kazao? On samo želi da vas ubije, a moja je jedina briga da vas očuvam živog. To je važnije od toga da ustanovimo tko je lažljivac.

— Postoji još jedan način. Da razoružate Herberta i da nas onda suočite.

Frank pokaže glavom prema ćeliji u kojoj se nalazio Bartel.

— Ako već idemo u tom smjeru, meni bi bilo draže da se Bartel uplete.

— Dobro — pristane mladić.

— Dove dite ga ovamo.

U tom času uđu Amos i Katie.

Amos upita:

— Kako je Bartel?

— Dobro je — odgovori Frank, krenuvši prema ćeliji. — Dodi sa mnom da vidimo što će nam reći.

Bartel je samo zahtijevao za jutrak s mnogo kave.

— Ta prokleta ćelija hladnija je od ledenog brda. Prokletstvo, vi mučite ljude! Žalit ću se guverneru Idahoa...

— Umukni već jednom! — podvikne Amos gledajući kroz rešetke. — Frank, pusti me unutra na desetak minuta.

Frank je običavao ostaviti zimi otvorena vrata tako da nešto topline uđe u ćeliju i reče:

— Forester nije prigovarao. Ti si nekakva mimoza.

Frank nastavi:

— Čini mi se da se ni ti ni Herbert ne biste mogli oružjem suprotstaviti Foresteru.

— Mi smo ga istjerali iz Wyominga, zar nismo — uzviknuo je Bartel. — Ako je tako vrstan strijelac, kako smo onda uspješli?

— Petorica na jednog — zaječi Amos. — Osim toga, svatko tko bi bio na njegovom mjestu dva puta bi promislio prije nego što nešto uradi, Bartel.

Zatvorenik zareži:

— Imaš dugačak jezik i braniš tog ušljivog rančera, a ne vidim da imaš značku zamjenika.

Nakon toga Amos izjuri iz sobe. Frank je pričekao jedan časak, zatim nastavi:

— Bartel, ja sam mislio da čovjek poput tebe zna kako će se uvjeriti tlo laže a tko govori istinu.

— Jeste li vidjeli nalog za hapšenje i značku u Carla? Vi ste mu dali osobno obrazac za

izručivanje, šerife. Za nas iz Wyominga to je ujedno potvrda da je Carl predstavnik zakona. Prema tome, ne razumijem o čemu sada pričate.

— O golubovima listonošama, Bartel.

Bartel ušuti i ukoči se. Zurio je u Franka, a onda upita — Golubovi listonoše? Kog će vam vruga...

Frank se zagonetno nasmiješi. Bartel je ušutio na pola rečenice, čim se dosjetio što će mu golubovi listonoše.

— Neki od njih nalaze se u glavnom gradu, drugi u Henleyvilleu — Hall se okrene i prijede u uredsku prostoriju.

— Ako počne puhati južni vjetar, kočija iz glavnog grada mogla bi stići ovamo sutra poslije podne — reče Amosu. — Ako stigne nalog za izručenje, ja ipak neću izručiti Forestera. Bar ne odmah.

Forester upita zašto.

— Zato što ste me napali i htjeli ste pobjeći iz zatvora. Mislim da će to biti dobro, jer će onda i u Idaho postojati nalog da vas se uhapsi. Nakon toga mi ćemo prepustiti pravnicima u glavnom gradu da odluče, hoćemo li vas izručiti vlastima u Wyomingu ili ćemo to riješiti ovdje, kod šerifa u Idaho.

— To nije uvjerljivo. Ubojstvo će imati prednost pred nasiljem, šerife.

— I vi ste naučili nešto u vezi sa zakonom, zar ne? No to nije bitno. Važno je da dobijemo na vremenu, a do onda ću biti siguran tko je šerif u Wyomingu a tko laže.

Kad je nedugo zatim Hall krenuo prema »Little Elku«, razmišljao je o svemu što je da-

nas poduzeo. Iako nije bilo vidljivih rezultata, bolje išta nego ništa.

U salunu su Herbertovi pratili ponovo sjedili oko kartaškog stola. Gledali su šerifa kako ide prema točioniku. U salunu su se nalazili samo građani, ali je pored vatre sjedio i sušio se neki kauboj.

Kad ga je Frank upitao kako je došao, odgovorio je da je jahao tri sata da bi prevalio šest milja. Morao je doći po poštu koja je trebala stići kočijom.

U tom času u salun uđe Herbert. Odmah pride Franku ispriča mu se zbog jučerašnje svađe. Zatim reče da ga čekanje uzrujava.

I Frank je bio ljubazan. Odgovorio je da to uzrujava i sve građane. Okrenuvši se prema stolu za kojim su sjedili ona trojica, Frank opazi da su neobrijani i neuredni, podbuhlih obraza. Zatim se ponovo okrene Herbertu i reče kako početkom idućeg tjedna očekuju južni vjetar.

— Često se događa — reče — da poslije ranog snijega ubrzo zapuše južni vjetar, pa sve otpi.

Herbert nije bio optimističan, jer je čuo priču kako je jednom Henleywille ostao otcijepljen od svijeta punih trideset dana. Frank popije piće, pa zatraži još jedno. Onda nastavi:

— Osobno sumnjam da će ne vrijeme dugo potrajati i mislim da ćeš za nekoliko dana krenuti kući. Kad je drugo piće stiglo, Hall prijateljski upita Herberta želi li i on nešto popiti. Pristao je. Dok su pili, Frank upita imaju li u Wyomingu golubove listonoše.

Herbert ga začuđeno pogleda. Frank pričekao da im Johnny ponovo ulije piće, a onda nastavi:

— Mi imamo gotovo svake zime neprilika. Snijeg nam prekine telegrafske vodove i zato ljudi imaju golubove listonoše. Herbert je netremice gledao sugovornika.

— Misliš da mogu slati poruke? — upita.

Frank potvrdi.

— Jutros sam poslao poruku u glavni grad i zamolio da se povežu s Pineom u Wyomingu i odmah zatraže opis zamjenika šerifa kojega su poslali u potjeru za ubojicom njihovog šerifa.

Herbert se skamenio. Piće koje je stajalo pred njim ispio je na dušak i vratio praznu čašu na stol. U salunu nastade tajac. Herbert je stajao naslonjen, nijem kao kip, a Hall ga promatrao.

Malo zatim Frank izide iz saluna i krene u dućan. Kupio je duhana, a zatim i jelo za Bertela, pa krenuo prema zatvoru.

Amos odmah upita Halla što je to pričao o golubovima. Naime, kad je bio odnio Bartelu kavu, ovaj ga je odmah počeo o tome ispitivati.

Frank se samo nasmiješi i ništa ne odgovorivši. Ode u ćeliju i odnese Bartelu doručak. Kad je to obavio, ponovo zatvori vrata ćelije, zatim skine kaput pa sjedne i počne pričati:

— Noćas sam razmišljao i zaključio da je najlakše uhvatiti lopova ako i sam postaneš lopov. Prema tome, i ja sam lagao da bih doznao tko laže. Od Weeksa sam slučajno čuo priču o golubovima listonošama i to sam dalje ispričao. Kad je Her-

bert to čuo, skamenio se. Iz njegovog ponašanja ću saznati tko je od njih zamjenik šerifa a tko ubojica. Osim toga i njegovi su se ljudi silno uznemirili i ponašaju se kao mačke na vrućoj peći.

Forester je neko vrijeme sjedio potpuno miran. Isto tako su se ponašali Amos i Katie. Djevojka se prva nasmiješi, a za njom se povede Forester. Amos, koji se rijetko smijao, ustane i ponovno naliije kavu u lončić, pa upita:

– Što će biti ako krene u potragu za golubovima i ne nađe ih? Da li ih uopće ima?

– Tko bi to znao. Možda ih neki dječak i ima.

Amosov ozbiljan izgled i njegove sumnje pobudile su smijeh u Katie i Andrewva.

Vani se vjetar ponovno digao i Amos pride prozoru da provjeri što se događa.

XI

Navečer je Frank ponovno razgovarao s Jock Bartelom, ali je prije toga smjestio Forestera u pokrajnju ćeliju. Zatim krene s Amosom i Katie na večeru. Nakon večere otpratio ih je do hotela. Pogledavši u nebo, zadovoljno ustanovi da se vedri. To je značilo da nevrijeme prestaje. S jedne strane mu odlane ali je s druge strane bio zabrinut. Znači, preostaju mu još dva dana. U slučaju da zapuše topli vjetar već će prvog dana snijeg okopniti i pretvoriti se u kaljužu. Zatim će se ta masa razvodniti i otjecati, što znači da će ceste uskoro postati prohodne. To je budilo nadu da će kočije ubrzo opet voziti. Prema tome dokumenti o izručenju mogli bi

stići tek dan ili dva nakon toga.

Naumi prije spavanja poći na piće u salun, ali se predomisli jer bi tamo mogao sresti Herberta. Znao je da će Herbertovi ljudi biti zadovoljni a to mu nije bilo drago. On je zapravo želio da nastavi sniježiti još barem dan, dva kako bi se društvo iz Wyominga uznemirilo.

Ušavši u zatvor Frank nije upalio svjetlo. Sjeo je u mraku i dalje razmišljao što će. Nakon nekog vremena zaključio da se neće suprotstaviti Herbertu. Sada je bio čas da se improvizira Foresterov bijeg iz zatvora.

U tišini i mraku Frank je isprevrtao sve u uredu tako da je izgledalo kao da je netko bio u potrazi za oružjem. Zatim ode do Foresterove ćelije i probudi mladića pa ga dovede u prednju sobu. Forester se iznenadio kad je ugledao nered, a smirio se tek tada kada mu je Frank objasnio o čemu je riječ. Ogleđavajući se, Forester upita šerifa da li je zapravo morao sve to uraditi.

– Zar ne bi bilo jednostavnije kad biste samo obavijestili Herberta da sam provalio iz ćelije?

Frank je bio po prirodi vrlo sistematičan čovjek. Ako je nešto radio, činio je to temeljito ili uopće nije započinjao.

– Želim da Herbert vidi takvu prostoriju kako bi, ako slučaj dode pred sud pošto ja predam tužbu zbog provale, izjavio da je vidio nered.

Forester je sjeo na klupu i gledao okolo, a zatim upita:

– Što mislite tko je od nas dvojice zamjenik šerifa iz Wyominga?

Hall nije stigao odgovoriti, jer

je upravo u taj čas nešto jako tresnulo u stražnjim prostorijama. Forester skoči, ali mu je šerif odmah dao znak neka bude miran. Zatim krene prema unutrašnjosti zatvora. Zaostao je nakon što je otvorio vrata koje vode prema ćelijama. Sve je bilo tiho, pa produži do Bartelove ćelije. Kad je pronašao odgovarajući ključ, otključa ćeliju. Bartel je ležao na ležaju i hrkao.

Frank dade znak Foresteru da pride, pa stavi stolčić pod prozor. Kad su komadići stakla popadali, proviri kroz prozor. Zatim dade znak Foresteru neka pripazi ako se Bartel probudi.

Hall pokuša otvoriti prozor i u tom mu času par ruku s vanjske strane pokuša pomoći da razmakne rešetke. Vidljive su bile samo ruke, jer je osoba bila s druge strane zida.

Frank se pritaji ispod zida, ali istodobno počne otvarati dopola otvoreni prozor, koji je očito bio zamrznut. Zatim tihim, promuklim glasom upita:

– Herbert, jesi to ti?

Odgovor je odmah uslijedio.

– Ne. Pete. Spustit ću ti na konopcu revolver, pa

Forester pogleda Halla – Jeste li zadovoljni, šerife?

– Zadovoljan sam, zamjeniče, ali iskreno rečeno nisam iznenađen. Od časa kad sam Herbertu ispričao priču s golubovima, bio sam siguran. Vidjevši izraz njegovog lica više nisam sumnjao.

– Recite mi još nešto. Zašto ste noćas došli ovamo?

– Nisam imao neki poseban razlog. Pokušavao sam razmišljati o tome što bih ja uradio na njegovom mjestu. Možda is-

to. Pomislio sam i to da će on možda pokušavati izračunati koliko je vremena potrebno da golub odleti i da se drugi golub vrati.

– Dobro, koliko bi to moglo trajati?

– Ne bi mogao drugi stići prije sutra uvečer. – Sigurno je računao da još ima pred sobom čitav dan.

Frank je kimao glavom promatrajući revolver koji je bio namijenjen da ubije njega i Forestera.

– Čuo si da će Herbert doći ujutro. Zacijelo je računao da će Jock dotle ubiti mene i odvesti tebe. Njima bi preostao čitav dan da prevale put. Da je uradio kako bi mu bilo najpametnije doista bi imao toliko vremena.

– Kako?

– Da nas je ubio i sakrio naša tijela. Čak ni Amos ne bi posumnjao nekoliko sati, a dotad bi Herbert i njegovi ljudi bili već daleko.

Frank smota cigaretu i pruži duhan Foresteru da se posluži.

– Sada smiri živce, jer ćeš vrlo brzo poći u ćeliju i glumiti da spavaš. Kad se Bartel probudi s glavoboljom i sav smušen, i vidi da ne spavaš, lako će ustanoviti da nije posrijedi njegova mašta.

Forester pripali cigaretu, otpuhne dim i reče:

– Dobar si pravnik. Već od dolaska u Henleywille razmišljam kako će se ova priča završiti.

– Dobro, mladiću. Samo nastavi razmišljati, pošto smo tek noćas ustanovili tko laže. Carl Herbert je još ovdje, s četvoricom svojih ljudi i s četiri puške. Neće lako odustati. Govorim iz

iskustva, jer uviđam da je riskirao svoju šiju da bi te upecao, a to isto je činio kad je ubijao u Wyomingu.

Forester dopuši, pa ode u svoju ćeliju. Frank ga zaključa i vrati se u sobu. Promatrao je revolver koji mu je uručio neki Pete, a trebao je poslužiti da Bartel njime ubije njega i Forester. Naposljetku odluči poći u hotel na spavanje. Putem je razmišljao kako bi se ponašao kad Herbert ujutro dođe.

Bilo što poduzeo, to neće biti nježno!

XII

No događaji se nisu odvijali jednostavno. Iako je Frank ustao vrlo rano, Herbert se nije pojavio.

Te noći nepoznati je lopov provalio u Woodyjev dućan, pa šerifu nije preostalo drugo nego da Amosa ostavi na dužnosti u zatvoru. U dućanu je naredio da nikome ne otvaraju dok se on ne vrati i obavi uviđaj ne bi li pronašao tragove koje je ostavio provalnik.

Bilo je očito da je kradljivac profesionalac. Nije ostavio trag dok je provaljivao kroz prozor, a nije bilo ni otisaka na blagajni. Provaljen je bio i ormarčić i odatle ukradeno devet stotina dolara. Bilo je vidljivo samo s kojeg su mjesta dvojica obijala prozor, a ostali su i tragovi u snijegu. No kako je kopnilo, tragovi nisu bili jasni.

Momak koji je Franku poslužio zajutrak nakon uviđaja rekao mu je kako bi on mogao prepoznati i provjeriti svakog revolveraša u gradu, jer nitko ne može iz grada dok ne okopni.

Kad se Frank vratio u zatvor,

Amos i Katie rekoše mu isto. Amos je povezao krađu s Herbertovim momcima, koji se ponašaju kao lavovi u kavezu i zato je bio siguran da je to njihovo djelo.

Frank potapše Amosa po ramenu, uruči mu ključeve zatvorskih vrata i zamoli ga da dovede Forestera.

Herbertov plan je bio povezan s rizikom, kojeg je prihvatio Pete i vjerojatno on nije znao što su u međuvremenu izveli njegovi drugovi dok je on bio zauzet svojim poslom.

Topli vjetar je počeo djelovati, pa je zato moglo doći do izmjene Herbertovog plana. No zašto je dozvolio dvojici svojih momaka da provale u dućan? Odgovor je bio jednostavan: nije im dozvolio. Izveli su to na svoju ruku.

Forester uđe u sobu. Kako je Frank već objasnio Amosu i Katie odakle nered, nitko nije razgovarao o tome.

Andrew se smiješio dok je ulazio.

— Bartel sjedi na rubu ležaja i razmišlja što je postojalo prije: koka ili jaje.

Frank se nasmiješi dosjetki, a zatim ispriča sve o krađi u dućanu. Odmah zatim nastavi:

— To su uradili Herbertovi momci. No kako ne mogu iz grada, novac je u njih, jer ne poznaju nikoga u gradu niti imaju prijatelja. Zato nisu sakrili opljačkano. U svakom slučaju, devet stotina dolara podijeljenih u četiri džepa ne čine ničiji džep velikim.

Amos je palio vatru i dobacio preko ramena:

— Ti će prokleti lupeži izvrnuti čitavo mjesto. Vjerojatno

će svi građani zaključiti da su ta jedina četiri stranca umiješani u provalu. Ubrzo će doći i zahtijevati da uhapsiš Herberta i njegove ljude.

Forester se zamisli. Mladić i Katie su sjedili na klupi i on je uhvati za ruku. Amos to opazi i lagano pocrveni. Frank reče kako zna da je Herbert umiješan kad se, unatoč njegovom planu da ih obojicu ubije, još nije pojavio u zatvoru. Tek sada ispriča Amosu i Katie sve o događajima prošle noći. Oboje su se zgranuli.

Amos je odmah reagirao:

— Sada znamo tko nije predstavnik zakona u Wyomingu! Hajdemo sakupiti nekoliko građana pa krenimo u akciju.

Forester se pobuni.

Gospodine Abel, neki prokletio dobri momci... među njima i moj brat... koji su odlično rukovali oružjem pokušali su isto to u Pineu. Rezultat: četiri ranjena i dva ubijena. — Forester ušuti, pa doda: — Ne dozvolite da se takvo što ponovi ovdje, da dođe do ubojstva zbog pišljivih devet stotina dolara!

Katie je nešto promrmljala, ali ni Frank ni Amos nisu očekivali da bi mogla postupiti drugačije.

Stariji su muškarci pili mlaku kavu kad je ušao Hart i upozorio ih na jak vjetar. Zatim im je ispričao da su dvojica jahača jutros rano prije zore odjahala prema dolini Mormon. Kako je radio u staji za iznajmljivanje konja, čuo je o krađi u Woodyjevom dućanu. Pogledavši šerifa nastavi:

— Nisu mogli stići daleko. Snijeg nije predubok i dobar jahač mogao bi ih sustići u jed-

nom satu. Do onda će topao vjetar otopiti dosta snijega.

Frank je sve razumio, no njemu zasad nije bio važan ukraden novac. Mislio je na drugo.

— Jeste li jutros vidjeli Herberta ili nekog od njih? — upita.

— Nisam. Prenocili su u momem sjeniku. Moj konjušar mi je ispričao da su se glasno svađali, a zatim su dvojica uzela konje i odjahala. Nije mogao razabrati zašto se svađaju, no ja pretpostavljam da je Herbert poludio kad je saznao o provali u Clemov dućan.

I Frank je pretpostavljao da je to moglo biti uzrok. Sada mu je bilo jasno zašto Herbert nije došao u zatvor, da ubije Forestera a vjerojatno i Halla. Postojala je također mogućnost da su Herbertovi momci bili tako opsjednuti time što su u Henleyvilleu zarobljeni snijegom. Herbert zacijelo nije slutio, iako je vidio da su nemirni i uzvrpoljeni, da su tako izbezumljeni da će napustiti družbu i otići. Nije dobro poznavao svoje ljude.

Hart je nemirno tapkao.

— Frank, namjeravaš li u potjeru za tim momcima ili ne?

Nije to bilo tako jednostavno. Frank je želio najprije saznati gdje je Herbert, pa upita:

— Andy, jesi li potpuno siguran da nisi vidio Herberta. Pa, ovaj grad nije velik!

Starac mahne rukom.

— Već sam ti rekao da nisam. Međutim, njegov je konj još u mojoj staji. Prema tome, i on mora biti negdje u blizini.

Andrew Forester je slutio što Hall misli pa nadoveže:

— Šerife, Herbert neće odustatati od svoga plana, usprkos pljački, pogotovo jer su poćini-

telji pobjegli. To će mu biti dobar izgovor da on ništa nije imao s krađom. Prema tome, Herbert će se pritajiti i vrebati na povoljan tren da uradi što je naumio. Možda čak planira da se nakon toga sastane s onom dvojicom. To je samo pretpostavka, no ja ću kazati jedno vama i gospodinu Abelu: I ja mogu poći u potjeru za onom dvojicom. To će nas odvesti iz grada. Ostavit ćemo Herberta da tu sjedi. Osim toga, on ne može ubiti nekoga tko nije u blizini. Zar nije tako?

Frank je uzeo šalicu s toplom kavom od Amosa gledajući u prijateljevo lice.

– Što ti misliš? – upita.

– Momak ima pravo. Možemo ubiti dvije ptice jednim kamenom: možemo u potjeru za lopovima i ujedno otići iz grada. Imat ćemo dovoljno vremena za Herberta kad dovedemo onu dvojicu zajedno sa deset stotina dolara.

Frank ustane sa šalicom u ruci i reče Hartu:

– Andy, izvedi naše konje, ali nikome ne reci zašto to radiš. Priveži ih u drvoredu iza zatvora. Ako je Herbert ili netko od njegovih ljudi u tvojoj staji, pričekaj dok odu. Bit će najbolje da ne doznaju u kojem smo smjeru krenuli, jer bi mogli poći našim tragom. Ako moraš, izmisli nešto. I to po mogućnosti onda kad više ne budemo u blizini. Jesi li razumio?

Hart kimne i sav sretan izađe.

Vani je i dalje puhao topli vjetar. Frank ga je osluškivao, a Forester je uvjeravao Katie da se dobro oporavio. Djevojka ga je gledala s nepovjerenjem, ali nije proturječila. Amos je sve to

pratio i bio uzbuđen raznim emocijama.

– Ako krenu prema sjeveru, morat će preći veliki komad otvorenog prostora. I to po snijegu – reče Hall i pogleda prema Amosu, ali ovaj nije slušao. Po snijegu ponovi glasnije, kako bi privukao Abelovu pažnju. – Konjanici čine tamnu silhuetu na bijeloj podlozi, Amos.

Abel napokon uhvati nit razgovora i nastavi:

– Svatko tko ima imalo razuma neće poći prema preriji Mormon. Tada bi morali proći dvadeset milja po otvorenom prostoru. No oni će vidjeti i nas.

Frank nije bio jako zabrinut.

– Mi poznajemo te predjele, oni ne.

Forester ustane i pogleda naokolo.

– Moja puška... – promrm-lja.

Pošto je dao Foresteru njegovo oružje, šerif pođe prema ćelijama.

Bartel upita:

– Kojeg vraga radite ovdje?

Frank nije odgovorio. Prišao je otvorenoj Foresterovoj ćeliji i povirio kroz prozor da se uvjeri jesu li konji već tu. Bili su privezani iza zgrade. Pođe natrag i zaključa vrata te ćelije. U prolazu dobaci Bartelu:

– Tako da znaš, imao si jučer jednog posjetioca, a tvoji su prijatelji noćas opljačkali dućan.

Bartel je iznenađeno gledao.

– Gdje je Carl? Želim s njim razgovarati.

– Sigurno – uzviknuo je Frank suho. – Čim uhvatim lopove, dovest ću Herberta na razgovor.

– Šerife, pričekajte! Zar ste

rekli da su svi otišli a mene ostavili ovdje?

Hall načas zastane, ali – kako mu se žurilo, produži.

Navukao je kaput i stavio šešir, a isto su učinili Amos i Forester.

Katie, preplašenog izgleda, sjedila je na klupi u predsoblju. Otac joj reče neka pođe u hotel i ostane u svojoj sobi dok se on ne vrati. Dodao je neka, ako joj što ustreba, pođe do Woodyja Clema, a inače neka izbjegava ulicu. Naročito je upozori da se kloni Herberta i njegovih ljudi.

Kad su izašli iz zatvora, u susret im dode Hart i obavijesti ih da su ljudi koji rade na popravku telegrafskih vodova rekli da su vidjeli dvojicu jahača kako odlaze sporednom cestom.

Amos namršteno pogleda starca:

– Napuštali su Idaho?

Hart se nasmije.

– Neće imati priliku. Prijevoj je prekriven s tri metra debelim snijegom. Momci iz Wyominga morat će se ponovno vratiti u grad.

Topli vjetar je i nadalje puhao. Bilo je toplo, ali to je ulijevalo čudan osjećaj i djelovao je jednako i na ljude i na životinje.

XIII

Bilo je toplo i Amos i Frank ubrzo su skinuli tople kapute, a malo zatim i Andrew.

Trag je bilo vrlo lako pratiti jer je bio jedini u tom smjeru. Tu je bio ješ jedan trag, ali taj je vodio prema gradu. Bio je to trag onog farmera koje se sušio u krčmi, pošto je podigao poštu.

– Uništiti će konje – rekao je Amos, prateći tragove. – Ako ne uspire, uskoro će pješačiti.

Konji ne mogu dugo izdržati takav tempo po snijegu.

No konji su oko tri kilometra nastavljali istom brzinom, što je dokazivalo da su vrsni. Na Amosove opaske nitko nije odgovarao. Jahali su jednim okom prateći trag, drugim gledajući okoliš.

Nakon nekog vremena pojavi se kočija sa četiri konja. Maknuli su se kočiji i upitaju kočijaša da li je vidio jahače. On potvrdi i pokaže prema sjeveru.

– Oni su dobro – reče – ali konji su im izmučeni.

– Kako su daleko?

– Četiri do pet milja. Više ne. Jašu prema brdu s onu stranu prerije.

Nakon nekog vremena uspire, jer su opazili da se konji znoje. To nije bilo samo zbog napora nego i zbog južnog vjetra.

A onda Frank ugleda jahače i podigne ruku kako bi pokazao smjer. Svi zatim sjašu i produže pješice.

Nekoliko minuta poslije toga na obzorju se pojavi kočija iz smjera gdje je ležala prerija Mormon. Amos je sada razmišljao o tome jesu li ona dvojica spazili kočiju. Ubrzo je dobio odgovor. Jahači su skrenuli s puta u šumarak gdje su se namjeravali skloniti dok kočija prođe, kako ih ne bi opazili.

Andrew i Amos su odmah htjeli krenuti u potjeru, no Frank ih zaustavi.

– Nema potrebe da sada jurimo. Oni i onako ne mogu skrenuti s puta, a mi ćemo prećacem do njih.

I oni su zastali pored puta da propuste kočiju. To je ujedno bio i kratak odmor za sve.

Kad je kočija prošla, Frank reče gledajući za njom:

— Herbert je trebao bolje paziti na svoje ljude. Papiri za izručenje sigurno su u kočiji.

— Valjda nisi namjeravao izručiti Forestera — promrmlja Amos, brišući znoj sa čela.

Frank se nasmiješi.

— Nisam, ali Herbert to ne zna.

Kad je kočija prošla, ostao je raščišćen put koji je omogućavao brže napredovanje. No to je jednako vrijedilo za progonitelje kao i za progonjene.

Prevalili su deset milja, kad su progonjeni krenuli prema zapadu, u pravcu podbrđa.

Amos reče Foresteru:

— Ako nastave prema zapadu, stići će u sljedeći grad i tamo uzeti svježe konje. Prema tome, to moramo učiniti i mi. No jedno je pri tome važno: šerif ima pravo zatražiti pojačanje u ljudima. To će biti velika prednost za potjeru, jer se lopovi neće noću usuditi brzo jahati, zato što ne poznaju ceste, a na cesti će biti i leđa. Do jutra će biti opkoljeni naoružanim ljudima, koji će se kretati prema zapadu.

Foresteru je sve to zvučalo suviše složeno.

— Da sam na njihovom mjestu, ne bih jahao u tami. Okrenuo bih konja i krenuo natrag, istim putem kojim sam došao.

Amos je nezadovoljno pogledavao mladića. Frank reče:

— Ako ih ne uhvatio prije mraka, podijelit ćemo se i pročešljati obje strane ceste. Tako ćemo ih naći i opkoliti.

I progonjeni su naumili slično, samo su potpuno zaboravili na veliku čistinu. Krenuli su prema zapadu po tragovima

kočije. Nisu mogli slutiti da će se sa sjevera pojaviti manja skupina ljudi. Došli su iz zatrpanog kanjona i našli se ispred kradljivaca.

— Oni su stali! — uzviknuo je Amos, pokazujući Franku jahače koji su prelazili cestu.

Hall nije znao tko bi ti jahači mogli biti.

— Možda su to kauboji iz kvog logora, koji su zaostali negdje gore, a možda dolaze s nekog ranča. Krenimo!

Frank je koristio taj interval da nadoknadi prednost koju su imali kradljivci. Želio ih je natjerati u bijeg, čime bi privukli pažnju skupine jahača. Čak je podigao pušku i opalio u zrak, kao znak rančerima, iako su daleko.

I Amos i Forester opale iz pušaka.

Kradljivci su shvtili smisao ispaljenih metaka, pa su zastali pola milje od jahača, koji su upravo krenuli da prepriječe cestu. Mogli su doduše birati između tri smjera, ali u tom bi slučaju morali jahati kroz dubok snijeg. Ako krenu prema jugu, cesta će ih odvesti na čistinu, a to bi bio vrlo loš izbor. Pogotovu uz pretpostavku da će se i ovi jahači pridružiti hajki. Mogli su pokušati prestići kaubojе. I, treće, mogli bi skrenuti na put prema kanjonu odakle su došli kauboji i tamo već utrli stazu.

Odlučili su se za treće rješenje i skrenuli prema kanjonu, u nadi da su im kauboji utrli put. Frank i njegovi pratitelji krenuli su prema zapadu dok su ona dvojica promatrala svoje progonitelje i odlučivala kojim će smjerom.

U međuvremenu Frank ponovo da znak karabinom. To je urodilo plodom i kauboji su postavili prepreku onoj dvojici, pa krenuli prema Franku, Amosu i Foresteru. Kretali su se polagano, zastajkujući i čekajući sve dok Frank nije došao tako blizu da im je mogao doviknuti da je on šerif. Pokazao im je i značku.

Kad je Hall stigao do njih, spusti pušku. Ugledavši njihova lica, ustanovi da su svi neobrijani. Na njima se vidjelo da nekoliko dana nisu bili kod kuće. Svaki od njih imao je bisage i krznene kaput privezan o sedlo. Bili su oboružani karabinima, a i o pojasu su imali oružje.

— Lopovi! — poviče Frank dok je korakom privodio konja neznancima. — Opljačkali su dućan u Henleyvilleu.

Stariji čovjek, očito vođa, odmah je reagirao na tu izjavu.

— Zašto to niste odmah rekli!

Svi su odmah okrenuli konje i krenuli ponovo u smjeru iz kojega su došli. Vođa se pridružio Amosu i Franku.

— Momci, nemojte brinuti! Ta dvojica mora da su ovdje stranci. Krenuli su u kanjon, u bespuće koje nikuda ne vodi.

Frank je prilično dobro poznao ovu okolicu, jer je često odlazio ovamo u lov, ali taj kanjon nije poznao. Znao je samo da većina tih kanjona uglavnom nikuda ne vodi i puteljci najčešće završavaju strmim liticama nalik zidovima.

— Kako je dug put? — upita Forester.

No za odgovor nije bilo vremena, jer su u taj čas odjeknula dva hica. Jahači su sjahali i produžili pješice. Bilo je očito da su

progonjeni stigli do kraja kanjona.

Ljudi iz potjere doviknu im da stanu.

— Postavite se u zasjedu i nemojte im dati priliku — povikao je njihov vođa. Kad su ljudi zauzeli položaj, nastavi: — Čudnovato, upravo smo ovim kanjonom tjerali jednoga crnog medvjeda. I on leži tamo mrtav.

Kradljivci nisu imali izbora. Nisu imali kuda. Osim toga, sada ih je gonilo mnogo ljudi. U njih je bilo upereno jedanaest pušaka.

Usprkos svemu, još nisu bili spremni predati se. Znali su da ih čeka zatvor kad jednom odbace oružje.

XIV

Potjera je polagano napredovala.

Frank u jednom času opazi konjske glave i nasluti da se lopovi moraju nalaziti u blizini. Zapuca u tom smjeru, prema grmu. Snijeg se počne obrušavati. Zatim opali prema stablu iza kojeg je vjerovatno bio drugi.

Sada i oni zapucaju. To je ujedno bio znak da se nalaze baš na tim mjestima.

Kradljivci su se i dalje odupirali i jedan iz potjere vikne:

— Hej, vas dvojica, što razmišljate? Zar mislite da ćete se oduprijeti jedanaestorici? Bit će vam bolje da se predate prije nego što budete ranjeni.

Jedan odgovori: — Da niste turnuli svoj dugi nos tamo gdje mu nije mjesto, mi bismo šmugnuli pored tog gizdelina od šerifa i njegovih plaih prijatelja.

— Možda — odgovori stari kauboj, no ja sam ipak turio nos

unutra. Momci, vi sada režite, ali uzalud. Izadite ili...

Na Frankovo veliko zadovoljstvo a na Amosovo gnušanje je dan od dvojice odbaci pušku.

— Ovaj put ste pobijedili — doda, pa odbaci i revolver. Nakon nekoliko časaka iziđe iz zaklona.

Nastane tišina.

Stari kauboj krene prema grmu i poviče:

— Hej, ti! Nemoj čekati i odbaci oružje!

Dragi kradljivac počne pucaati. U međuvremenu je Forester krenuo zaobilaznim putem, kako bi mu se prikrao s leđa. Frank nije vidio gdje se mladić nalazi.

Bijesni kauboji počnu divljački pucati prema stablu. Nakon rafala drvo se sruši preko lopova. Momak je ostao ležati ispod njega, ali je i dalje pucao, to lakše što ga je stablo štitilo s gornje strane, iako nije imao šanse. Već će ga netko pogoditi sa strane.

Nakon nekog vremena Frank je naredio da obustave paljbu, jer je ugledao Forestera kako se prikrada sa stražnje strane. Zatim poviče:

— Predaj se! Pametnije ti je odsjediti nekoliko godina u zatvoru nego umrijeti. Odbaci oružje!

Umjesto da odgovori kradljivac zapuca i zamalo pogodi Franka. Svi shvate da mu je draže poginuti u borbi nego da ga objese za sva nedjela koja je u životu počinio.

Naposlijetku Forester ustane iz snijega i uperi pušku u nešto što se micalo ispod stabla.

Amos uzvikne:

— Andrew!

Usljedi odgovor:

— Imam ga! Ustani!

Razbojnik se okrene i uperi pušku u Andrewa, ali je ovaj bio brži...

Kradljivac je bio tridesetogodišnjak. Frank ga je odmah prepoznao. Bio je to jedan od onih koji su kartali u salunu.

Ljudi se okupe oko umirućeg. Krv je obojila bijeli snijeg.

Razoružani čovjek poviče:

— Pete, rekao sam ti da nemaš ni ušljive prilike da se izvučeš!

Frank je gledao u čovjeka dok mu je Amos podmetao šešir pod glavu, kako ne bi ležao u ledenoj kaljuži. To je bio Pete, momak koji je kroz prozor dostavio revolver u zatvor. Onda klekne pored umirućeg.

— Bilo je ludo upuštati se u pljačku. Svatko živ odmah je znao tko je provalio u dućan, Pete.

Pete pogleda Franka.

— Vi volite besposleno sjediti i penjati se po brdima, šerife — prokrklja.

— Ja ne. U svakom slučaju, bilo je predviđeno da se pobriremo za vas i Forestera, a onda odemo iz Henleyvillea.

— Vaš plan nije uspio, Pete.

— Da — promrmlja lopov, vlažeći usnice. — Izgleda tako.

— Izrekavši to izdahne.

Amos spusti Peteovu glavu, duboko izdahne, pa pogleda Franka u oči.

— Hoćeš novac iz njegovog džepa sada, ili ćeš čekati dok stignemo u grad?

To je bilo nespretno pitanje, ali Frank je znao kako se Amos osjeća.

— Kad se vratimo u grad. — Zatim se Hall okrenuo prema

ljudima koji su im pomogli. — Zahvalni smo vama i vašim ljudima.

— Možemo poći s vama do Henleyvillea ako to želite — odgovori voda gledajući mrtvo sivo lice ispred svojih nogu.

Frank je rekao da to nije bilo potrebno. Pričekao je dok je Forester doveo dva konja i pomogao jahačima da natovare mrtvog Petea na njegovog konja. Zatim su doveli drugog kradljivca i zavezali mu ruke na leđima, pa pošli prema konjima. Radili su u potpunoj tišini, a zatim krenuše kroz kanjon. Na putu su vidjeli ubijenog medvjeda.

Dok su jahali prema gradu, Frank upita Lesa zašto zapravo Herbert želi ubiti Forestera, a ovaj je uglavnom naveo iste razloge koje je spomenuo Forester.

— Carl je govorio kako nije dobro da za njim traga netko tko je željan osвете — objasni.

— Rekao je da nije važno koliko će trajati dok ulovimo Forestera. On je spominjao kad smo krenuli u Idaho da ćemo čekati dok zima prođe. Spominjao je neko mjesto blizu malog rudnika gdje bismo mogli prezimiti i gdje bismo bili dobro smješteni do proljeća, a do onda će svi zaboraviti događaje u Wyomingu.

Les je postao blagoglagoljiv, kao što to nekad postaju ljudi koji nisu očekivali da će ostati živi. Ispričao je sve pojedinosti u vezi s pljačkom u okrugu Pine i o pucnjavi koja je uzrokovala smrt šerifa iz Pineu i njegova zamjenika, brata Andrewa Forestera. Zatim je dodao da je za Peteom izdana potjernica

zbog ubojstva trojice ljudi u Teksasu.

— Prije nego što ste stigli u taj ušljivi, neprolazni kanjon i opkolili nas, rekao mi je da neće živ odavde. Rekao mi je i to neka ne odam njegovo ime, jer ima sestru i drugu rodbinu u Teksasu, pa je želio da oni zaborave da je uopće postojao.

— To neće biti teško — suho će Amos. — Možda možemo tako urediti da nitko ne sazna kako je Pete završio.

Frank se nije uzbuđivao u vezi s Peteom, pa je rekao:

— Les, hoće li Herbert pokušati pobjeći kad shvati da kliže po tankom ledu?

Les zatrese glavom.

— Šerife, vi ne poznajete Carla. On neće pobjeći. Ni od koga. Neće uzmaknuti ni pred šerifom. Jutros u staji nam je rekao, pošto je saznao za tu prokletu blagajnu u dućanu, da se osjeća poput pokisle kokoši i da namjerava ubiti vas i Forestera, a zatim osloboditi Jocka, svog dugogodišnjeg druga. I da je to posljednja akcija koju je poduzeo.

Frank i Amos su utihnuli. Čitav su dan bili izvrgnuti tom južnom vjetru, pa su ih obuzeli zamor i drhtavica. Forester, čio kao uvijek, upita Lesa tko je zapravo ubio zamjenika šerifa u okrugu Pine.

Les je dugo gledao mladića, a zatim progovorio:

— Od mene nećete dobiti odgovor na to pitanje. Ja znam tko ste vi još od onog časa kad ste nas jurili tamo s južne strane po obroncima. Pitajte Carla ako doista želite znati. Možda će vam on reći.

Amos zijevnu, ogleda se, pa pogleda mrtvog i živog zarob-

ljenika. Do Henleyvillea bilo je još nekoliko milja. Nebo je bilo vedro.

— Noćas će biti velika smrzavica — reče Franku.

Šerif je bio tako zaokupljen mišlju o tome kako da uhvati Herberta da to nije čuo.

Prema njima dolazila je kočija iz grada. Frank je htio da je zaustavi pa da pita vozača da li je Herbert još u gradu. Vozari su ljudi koji gotovo sve prvi znaju. U prvi čas je izgledalo da kočijaš ne namjerava stati, ali nakon što je Amos počeo mahati šeširom a Hall pokazao na šerifsku značku, kočijaš se predomislio i počeo kočiti.

Kočija je stala pored njih, a pratilac kočije poviče.

— Zdravo, Frank! U Henleyvilleu opet novi problem. Činovnik na poštanskoj stanici je rekao da si krenuo za nekim u potjeru a da Hart čuva zatvor. Nekoliko je momaka provalilo u zatvor, mlatnulo starca po glavi i zatim oslobodilo zatvorenika. Mislim da su spominjali Herbertovo ime u vezi s tim.

— U kojem su smjeru krenuli?

— Prema prijevoju. Ne znam koliko je tamo snijega zapalo. Vjerojatno će se negdje kriti nekoliko dana dok ne okopni.

Frank zahvali za obavještenje, pa podbode konja.

Kočija je nastavila put, a Frank, Amos i Forester jahali su vrlo brzo u suprotnom smjeru. Tek su pred gradom usporili.

XV

Clem Woody, Jonny Martin, Hiram Weeks i još nekoliko gradana baš su krenuli u potje-

ru kad su ispred zatvora zatekli šerifa. Tu se nalazilo još desetak ljudi spremnih da se pridruže potjeri. Isprva se čula poneka opaska a kad su vidjeli da su doveli zarobljenike, nastade tišina.

Hall najprije pomogne Lesu da sjaše, jer su mu ruke bile vezane na ledima, a zatim s konja skinu mrtvog Petea. Tada Frank reče dvojici da odnesu mrtvacu u staju, gdje će ostati do sahrane. Iako nevoljko, Johnny i Hiram krenu da izvrše taj nalog. Dok se sagibao da digne leš, Johnny reče:

— Frank, Hart je u zatvoru.

Hall uđe u zatvor. Katie se nalazila uz starca. Bila je povila njegovu glavu i dala mu lijek koji je po njenom mišljenju bio najdjelotvorniji: crnu kavu s vi-skijem.

Iako je dobro dobio po glavi, Hart je podigao pogled kad je ugledao Franka i uzbuđeno promrmlijao:

— Uradio sam sve što sam mogao, Frank. On nije rekao tko je... rekao je samo da nosi jelo zatvoreniku i ja sam ga pustio. Zatim me opalio po glavi...

Frank klimne i pode prema ćelijama. Pogleda unutra, pa upita:

— Kojim je putem pošao, Andy?

— Ravno prema južnom prijevoju. Imao je vani spremne konje. Nitko nije opazio da je to bila provala u zatvor sve dok ja nisam izišao i počeo vikati tražeći pomoć. Dotad su već odavno odjahali.

Amos i Andrew stajali su na ulazu kad je Katie dotrčala ocu u zagrljaj, šapćući da je bila jako zabrinuta. Zatim je dotakla

Andrewovu ruku. Stisnuli su si ruke i izmijenili nježne poglede.

Amos upita Franka smatra li istinitim ono što je Andy Hart ispričao?

Pošto je Frank odvratio da je istina, uvedoše Lesa u ćeliju u kojoj je bio zatočen Jock. Zaključaju ga, pa se vrate u prednju prostoriju, gdje je Katie već skuhala kavu. Hall naredi Weeksu neka odvede njihove konje u staju, nahrani ih i otimari, pa da im netko dovede tri najbolja konja.

Amos reče:

— Mislim da nema previše smisla u tome da bi se skrivali negdje oko prijevoja. Ta su mjesta prepuna snijega i neće biti prolazna još dan, dva. I ti to dobro znaš, Frank.

— Da, ako su pošli prema prijevoju.

Stari Hart prozbori:

— Sigurno su pošli onamo!

— Ljudi su ih vidjeli da jašu onamo, ali su oni poslije mogli skrenuti na istok ili na zapad — dodao je Frank. — Uradili su tako kako bi svi pomislili da će pokušati prijeći prijevoj, no mogu krenuti ulijevo ili udesno, zakrenuti oko zgarišta u podbrdu pa pričekati da se smrači a zatim krenuti u željenom smjeru.

— Mogli su krenuti prema dolini Mormon — potvrdi Amos. — U mraku zaobići grad, a zatim krenuti ravno cestom prema sjeveru.

Nedugo zatim donijeli su im hranu. Nije bila osobita, ali je izgladnjelima prijala. Građani Henleyvillea počeli su se okupljati pred zatvorom. Nisu bili samo zabrinuti što se u njihovom gradu nalaze lopovi i sile-

džije, nego i uvrijeđeni njihovim upadom u zatvorsku zgradu i napadom na starca. Nekolicina je negodovala, govoreći da tim razbojnicima treba drastičnim mjerama pokazati, odnosno dokazati, kako se poštuju zakoni koji vladaju u Henleyvilleu.

Kad je Frank izišao iz zgrade, nekoliko naoružanih muškaraca odmah izrazi želju da nešto poduzmu. Odgovorio im je neka krenu u potjeru, ali prije neka izaberu vođu. Savjetovao im je da pročešljaju istočnu i zapadnu stranu ogoljelih brežuljaka između doline Mormon i planina, kako bi provjerili da razbojnici ipak ne skrenu prema jugu nakon što se smrači. Upozorio ih je da budu vrlo oprezni ako pucaju po mraku da ne bi ranili sugrađane.

Polovica sposobnih građana krenula je u potjeru za Herbertom kako bi onemogućili da pobjegne iz Henleyvillea.

Johnny Martin je doveo Franku svoja najbolja tri konja, prekrivena gunjevima. Upozorio je šerifa da će noć biti vrlo hladna pa dodao neka vodi računa da se s Herbertom nalazi Bartel, koji je također opasan, i još jedan od njegovih momaka. Oni očekuju potjeru i bit će vrlo oprezni.

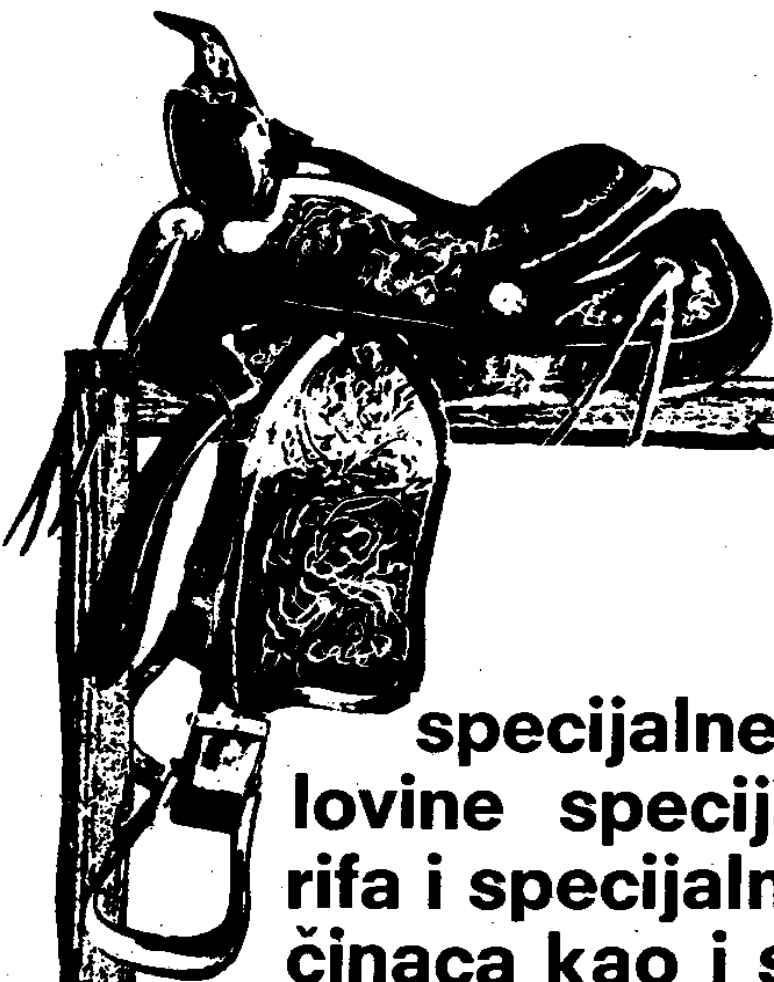
Herbert nas očekuje — reče Hall — ali on ne poznaje ove krajeve kao mi. Velika potjera pravi veliku buku i polakše se kreće.

Johnny zabrinuto doda:

— Ti momci žele ubiti tebe i Forestera.

— Ja sam svjestan toga, Johnny.

Svježi konji su bili osedlani

**specijalne pusto-
lovine specijalnih še-
rifa i specijalnih zlo-
činaca kao i specijal-
nih kauboja koji pucaju
iz specijalnih pištolja
u specijalnim dvobojima
naći ćete u specijalnom
izdanju tjednika »laso«
koji donosi dva spe-
cijalna vestern-romana**

sedlima s njihovih konja, a u navlakama su bile njihove puške. Sunce se upravo sremalo na zalazak i nebo je bilo vedro što je dalo slutiti da će noć biti hladna.

Frank je zabrinuto upitao Amosa što će biti s njegovom stokom na zaravni, a Amos je odgovorio:

— Stare krave i volovi svih ovih godina su dobro podnosili. Oni će se snaći, jer poznaju svako zaštićeno mjesto gdje snijeg nije dubok.

Forester je izišao iz zatvora držeći Katie za ruku. Amos to nije opazio ili nije htio vidjeti. Promrmljao je nešto o odlasku i nakon toga pošao prema konju na kojem su bile njegove stvari.

Nekoliko ih je građana ispratilo. Nitko nije progovorio ni riječi, ali svi su dobro znali kuda kreću. Katie je gledala odlazak muškaraca i u tom je času postala svjesna što znači biti žena. Promatrala je dvojicu muškaraca koji su za nju predstavljali sve na svijetu kako odlaze a nije znala hoće li se vratiti živi.

Hart je stajao kraj ceste dok su trojica jahača prolazila mimo staje. Stisnuo je pešnice u želji da potjera ubrzo uhvati razbojнике koji su ga olijedili.

U južnom dijelu grada susreli su dvojicu konjanika koji su dolazili iz smjera kojim će oni krenuti. Kad su došli bliže prepoznao je ljude koje je Hiram Weeks poslao da poprave telegrafске vodove. Oni su rekli Franku da su pronašli mjesto kvara, koje se nalazilo na trećini puta prema vrhu planine.

Jedan od jahača dođe:

— Tri su stupa bila poroena,

ali je sigurno da je žica bila prerezana.

Herbert je prije dva dana ostavio svoje ljude na prijevoju da čekaју Forestera, ali im je bio i naredio da prerežu vodove. Bilo je očito da je to uradio zato kako bi spriječio da se dozna ko je predstavnik zakona iz Wyominga. Ne bi bio odustao od svojih planova da mu Frank nije spričao o golubovima listonošama. To je bilo presudno.

Jahali su ne govoreći ništa. Svak je budno pazio i osluškivao, ali i svaki je bio zaokupljen svojim mislima.

Iako su bili dobro opremljeni, bili su svjesni da je pred njima vrlo teška noć.

XVI

Stigli su do odvojka koji je vodio do Amosove zaravni. U jednom trenutku pricinilo im se da je Herbert sa svojim prijateljima krenuo tim putem, ali nije. Produžili su, a onda je Amos zastao i počeo mrmljati o mogućnosti da su se ona trojica sigurno namjeravala smjestiti u brvnari. Nakon toga brzo doda kako je zapravo vrlo dobro što to nisu učinili.

Frank je mislio drugačije:

— Da je Herbert krenuo prema tvom ranču, slučaj bi bio riješen.

— Ja mislim da se oni neće kriti. Oni žele što prije pobjeći iz ove zemlje. Jahat će čitavu noć kako bi do jutra bili na drugoj strani — doda Amos.

Frank nastavi:

— Les je rekao da Herbert neće žuriti niti će bježati, čak ni pred zakonom.

Naišli su na tragove medvjeda i Amos se zabrinuo. Gladan

medvjed može napraviti mnogo štete. No ubrzo su ustanovili da je riječ o vrlo starom i bezopasnom medvjedu.

Naišli su na mjesto gdje su se razbojnici odmarali i našli odbačene prazne limenke. Iza tog odmorišta tragovi su se razdvojili, a to je značilo da se i oni moraju razdvojiti.

Svako je krenuo drugim putem.

Nakon nekog vremena Amosov je konj postao nemiran i jahač je odmah znao da je netko u blizini. Životinja se uznemirila jer je spazila velikog jelena kako pase. I jelen je nanjušio tuđe prisustvo. Amos je pripremio karabin. Jelen je pobjegao u šumu.

Jeleni u većini slučajeva nisu opasni, ali u doba parenja silno su ratoborni i bolje ih je zaobilaziti. Za njih je sezona parenja razdoblje izazova i tučnjava, bio suparnik drugi jelen, čovjek, konj, stablo ili druga vrst životinja.

Kad je jelen odmakao, Amos vrati karabin u navlaku i krene dalje sporednim puteljkom. Nastavio je razmišljati o kretanju jelena. Da je jelen krenuo za Frankom i Andrewom, oni bi se našli između razbojnika i životinje, koja ih je mogla napasti. Srećom jelen je izabrao vlastiti put, ne obazirući se na ljude.

Hall je jahao pored ceste, promatrajući kako sjene postaju sve duže. Baš kad je krenuo da prijede cestu, začuje pucanj. Odmah zastane i lijevom rukom uhvati uzde a desnom izvuče revolver.

Drugi hitac nije uslijedio. Frank oslušne odakle je dopro zvuk. Odmah je pomislio: ako je

pucao netko od mojih, onda su to uradili s razlogom. Počeo je razmišljati da li je mogao toliko zaostati.

Nakon dvadesetak minuta jahanja nagonski zastane, pa tiho produži. Prolazeći mimo dva ogromna stabla, izvuče karabin i položi ga popreko. Ni na kog nije naišao, ali malo zatim prasnje i drugi hitac. Ovaj put je Hall točno odredio smjer odakle je zvuk došao: ulijevo, s druge strane ceste. Skoči s konja i krene pješke prema mjestu odakle je dopro pucanj. U daljini spazi lik čovjeka iza drveta. Krene prema njemu, a onda stane na led i padne. Puška mu ispadne iz ruku. Dok je ustajao, čovjek nestane u mraku.

Frank krene natrag, prema mjestu gdje je ostavio konja. Kad je već gotovo došao do životinje, ugleda preko sedla naslonjenu cijev. Ukoči se, ali u slijedećem trenu poviče:

— Amos!

Cijev se pomakne. Amos promuklo odgovori:

— Oprosti, Frank!

Zagrle se. Amos ispriča Franku da je prvi hitac bio namijenjen Foresteru, ali poginuo je mladićev konj, a Andrew je ostao ležati. On je onda krenuo u potjeru, no izgubio je trag i sreo Franka.

Obojica krenu prema Foresteru i nađu ga, kako i dalje leži na zemlji i čeka.

Budući da je već bila mrkla noć, nije imalo smisla nastaviti gonjenjem i Amos predloži da krenu dalje vodeći konje. Više se nisu čuli pucnjevi. Znači, Herbert je postao vrlo oprezan.

XVII

Frank je mislio da je Amos zaostao iza njih kao zaštitnica kad se ovaj najednom pojavi pred njima s karabinom naslonjenim na lakat. Nije progovorio ni riječi, nego im je rukom dao znak da ga slijede, pa velikim koracima krenuo nizbrdo.

Sve do časa kad je izišao iz tamne šume, Frank nije znao gdje se nalaze. Bili su samo stotinjak metara od Amosove kuće. U vedroj noći livada je djelovala tamno.

Neka krava uplašeno skoči, pa pobjegne.

Amos pričekava Forestera, koji se zadržao u šumi. Poslije si je mladić predbacivao za ono što se dogodilo, no bio je kriv Amosov konj kojega je vodio. Životinja se odupirala brzom vođenju, jer je bila nesigurna na tom terenu.

Frank je pošao prema čistini, gdje ga je čekao Amos pokazujući pred sebe u mrak, prema brvnari. Amos je promatrao kako se Forester bori s konjem, pa tiho dobaci mladiću neka ostavi konja i pode prema kući.

Nije se ništa čulo osim Foresterovih koraka a onda se začuje neki šušanj, kao da netko korača po suhim borovim iglicama na tlu.

I Forester je to čuo, pa je zgrabio karabin. Frank ga uhvati, gurne ga naprijed i poguri se. Potrče za Amosom prema tamnoj kući ispred njih.

Frank je trčao naprijed, mladić nekoliko metara iza njega. Kad je Hall stigao do kuće, otvori vrata i pričekava ostale da uđu. Držao je karabin spreman da zapuca ako bi se tko pojavio iz kuće.

Najednom se nasred livade, tamo gdje su se čas prije nalazili, pojavi narančasti plamen. Bilo je očito da su Herbert, Bartel i treći momak bliže no što su oni mislili. Začuo se zvižduk metaka, koji su zujali kraj Halla. No to je bilo pucanje naslijepe, jer ništa drugo nije ni bilo moguće u takvom mraku. No i takvi su meci mogli biti smrtonosni.

Frank je tako rekavši ustao. Andrew je bio ispred njega, a Amos posljednji. Odjednom Amos počne padati.

Frank je odmah shvatio da je pogođen, pa priskoči da ga uhvati. I Forester je skočio, ali je počeo pucati prema mjestu odakle su dolazili meci. Pucao je što je brže mogao, kako bi izgledalo da pucaju tri, četiri čovjeka. Kad je ispucao sve metke, brzo krene prema Franku, koji je napola vukao a napola unosi Amosa u kuću, a zatim zatvori vrata i s unutrašnje strane ih podboči.

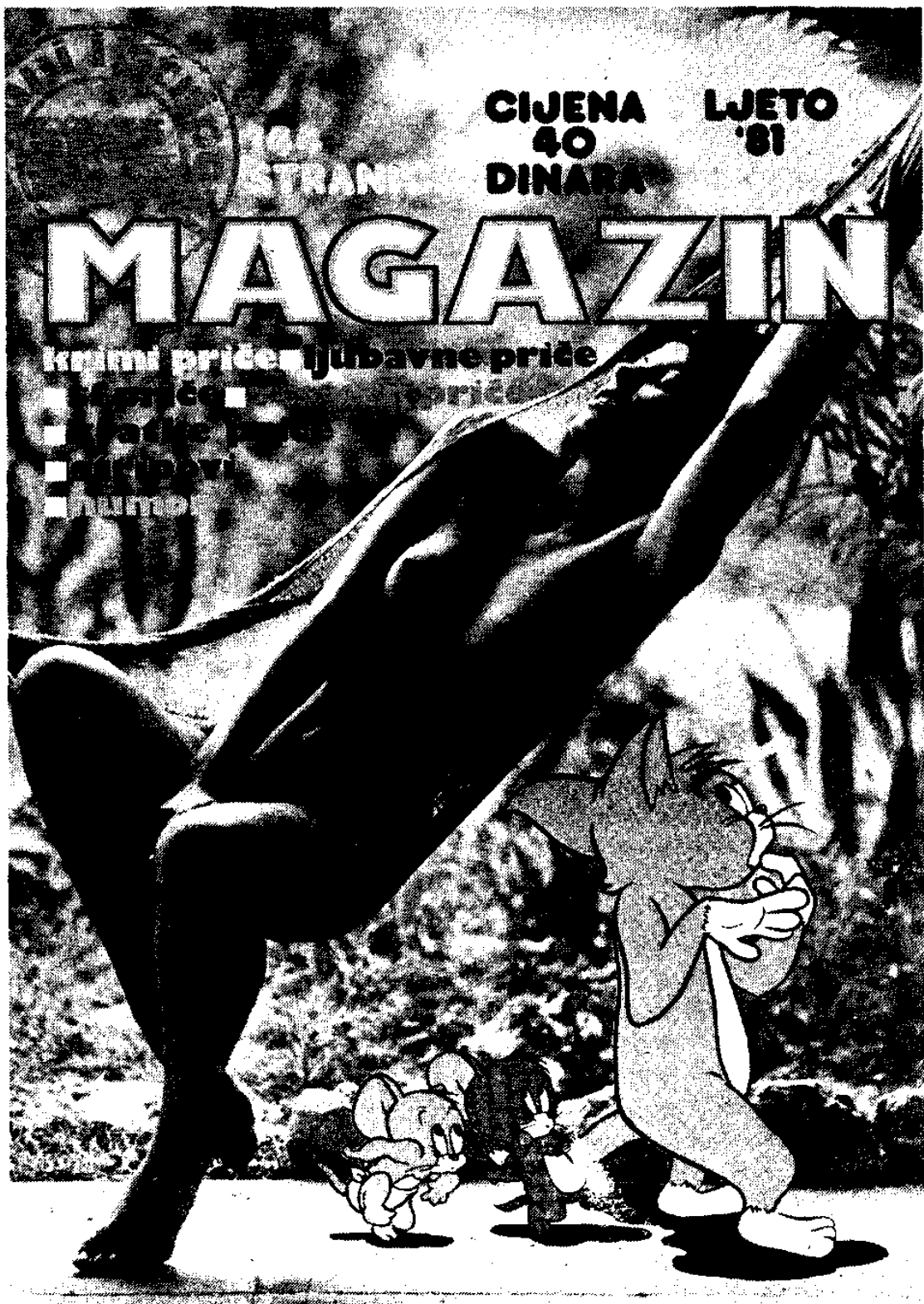
Frank položi Amosa na ležaj i reče Foresteru:

— Potraži bocu s viskijem!

Frank nije zaboravio na bocu kojom ga je opskrbio Martin, no ona je ostala u bisagama, na konju koji je ostao pred kućom.

Nisu palili svjetlo, iako je u kući bilo mračnije nego vani. Bilo je i hladnije, jer je kuća bila na osami, a toplina sunca nije prodirala u unutrašnjost. Iako u toploj odjeći, oni su se smrzavali.

Frank je ostavio Amosa jer je morao stražariti kraj prozora dok se mladić vrati. Bilo je očito da su Herbert i njegovi ljudi pred kućom, a to je bio jedini razlog zašto su tako žurili za

njima. Bila je to ironija života: potjera se obrnula i Frank, Amos i Forester više nisu bili progonitelji nego progonjeni.

Andrew tiho pride i pruži Franku bocu, a zatim stane uz prozor.

U prvom času Frank nije mogao pronaći gdje je Amos ranjen, ali ugleda mlaz tople krvi čim je razgrnuo prijateljev kaput. Uklonio je debeo džemper, pa otkopčao košulju. Sve je bilo puno krvi. Kako nije smio upaliti svjetiljku pa čak ni šibicu, tapkao je po tijelu dok nije napipao malu ali zlokobnu ranu na lijevoj strani grudi. Bila je vrlo duboka.

Pitanje je što je sve unutra povređeno, pomisli Frank i obriše znoj s Amosovog čela. Zatim se uznemireno okrene Foresteru i upozori ga:

— Dobro gledaj što se vani događa! Hall zatim ode u kuhinju po vodu da opere ranjenika. Natoči ledenu kako bi malo stišao krvarenje. Pošto je oprao prijatelja, zagleda se u ranu kako bi se uvjerio da li još krvari. Oči su mu se već privikle na tamu. S vanjske strane rana nije izgledala strašno, no bilo je pitanje da li je okržnuta arterija. Tada bi bilo i unutarnjeg krvarenja. Poželi da je Katie u blizini i da previje oca, a onda razdere košulju da bi napravio zavoj.

— Vani je previše tiho — reče Andrew koji se nemirno meškoltio pored prozora. — Što bi ih moglo spriječiti da se popnu na kuću sa stražnje strane?

— Samo ti — odgovori Frank, koji je neprekidno radio svoj neugodan posao u tami. — Stalno se kreći, Andrew. Neprekid-

no kruži po kući. Ako se ušulja u kuću, svu će nas trojicu ubiti.

Andrew je šetao po kući s karabinom kojeg je ponovno napunio. Amosova je puška ležala pored vrata i on je podigne i stavi uz ležaj.

Nakon što je završio previjanje, Frank ulije viski u čašu i u jednom velikom gutljaju ispije, a onda ponovno natoči za Amosa i sjedne pored njega. Razmišljao je kako dugo tako jak čovjek poput Amosa može biti u nesvijesti kad ovaj otvori oči i tiho zovne:

— Katie!

Zatim pogleda i prepozna Franka. Hall mu pokuša malo podignuti glavu, kako bi mu ulio viski u usta. Kad je gutnuo jedan gutljaj Amos promrmlja:

Prokletstvo, oni me ubiše, Frank!

— Metak je ušao i izišao, Amos. Preživjet ćeš.

— Zar bi se kladio u to?

— Upitno je gledao u sugovornikovo lice. — To govoriš samo zato da bi me utješio...

— Pogodilo te u lijevu stranu grudi. Da nisi bio okrenut prema naprijed, metak bi ušao sprijeda i ostao negdje ispod plečke.

— Dobro — odgovori Amos — no ja se osjećam slab poput novorođenog ždrebeta.

Forester se vrati u sobu i zastane pored ležaja, pa se zagleda u Amosa. Frank reče:

— Idem potražiti pokrivač.

Kad je izišao, stariji i mladi muškarac ostanu nasamo.

Andrew progovori:

Ja sam kriv, Amos. Ja sam vas obojicu zadržao dok sam se natezao s onim prokletim ko-

njem. Da sam ga ostavio da ide sam...

— Momče — promrmlja Amos — to bi mogla biti samo greška konja, nikako tvoja. U svakom slučaju, to je bio pogodak na sreću, jer mi nismo vidjeli njih niti su oni mogli vidjeti nas. Zaboravi to. Frank tvrdi da je metak izišao. Ja ne osjećam ništa osim studene tekućine kojom me Frank polio. Andrew, sada moraš paziti. Ja sam izvan igre, a ti prokletnici se još nalaze oko kuće. Kako mrtav ne možeš nikome koristiti, pa ni Katie, moraš biti jako pažljiv.

Andrew kimne.

Frank je donio dva pokrivača i dobro zamotao Amosa, a zatim s mladićem krenuo prema prozoru. Razgovarali su kad je netko iz smjera staje zapucao prema njima. Bilo je pravo čudo da je metak promašio prozor. Ubrzo zatim stigne i drugi, ali iz suprotnog smjera. Čuli su kako se zabio u drvo, a onda treći zapuca sa stražnje strane.

Forester nije uzvratio pucnjavu.

— Oni nam žele reći da su nas opkolili.

Frank je znao da je to istina, ali reče da je ipak bolje što su u kući nego vani, pogotovo pred jutro kad jako zahлади.

Dugo je vladala tišina. Frank i Forester dežurali su svaki s jedne strane kuće i pazili da im se ne prišuljaju u mraku.

Šerif je razmišljao i zaključio da ne bi, kad bi se nalazio na Herbertovom mjestu, gubio ni časka nego bi iskoristio mrak i pod njegovim okriljem spustio u nizinu, do ceste koja vodi prema dolini Mormon. Tako bi do

jutra imao desetak milja prednosti.

Naravno, dvoje ljudi rijetko je mislilo isto ili imalo iste predodžbe. Carl Herbert bio je očito više obuzet mržnjom nego željom da vrijeme iskoristi u svoju prednost. To je njegova Ahilova peta, koja će ga jednog dana stajati glave.

Forester je ponovno krenuo u obilazak, a Frank obišao Amosa. Ranjenik je mirno spavao, jer je popio prilično viskija i bio dobro utopljen.

Odjednom Herbert poviče:

— Hej, šerife! Pošalji nam Forestera, pa ćemo ostale ostaviti na miru.

Frank odgovori:

— Hvala ti, Herbert, što si tako ljubezan, ali nama je Forester potreban.

Herbert ponovno poviče:

— Šerife, nemoj biti duhovit, jer činim sve moguće da zadržim Bartela. On ti želi uzeti mjeru za ono što si mu uradio u gradu.

— Ne, to sigurno neće! Da je to toliko želio koliko ti kažeš, uradio bi to kad sam ga istrlljao u krčmi.

Iz smjera staje odjekne rafal. Iako nisu vidjeli tko puca, znali su da je to bio Bartel. S istočne strane, bliže kući, dopre slijedeći pucanj. To je bio treći razbojnik.

Herbert nije pucao. Čekao je da zavlada tišina, a zatim ponovo poviče:

— Dobro, šerife, imali ste priliku. Sada ćemo ovu priču privesti kraju, kako bismo mogli nastaviti put.

Još je nekoliko metaka projurilo mimo Franka i Forestera, a

zatim su razbojnici krenuli prema kući.

Forester reče da će dočekati onoga s kuhinjske strane, a Frank odgovori:

— Idi, ali čuvaj glavu!

XVIII

Frank je stajao u mraku, čekao što će se dogoditi i razmišljao o slijedu događaja posljednjih dana. Nije prestrašio Herberta pričom o golubovima. Da Pete i Les nisu opljačkali dućan, do ovog ne bi došlo. Ma što on mislio o Carlu Herbertu, razbojnik je vrlo hladnokrvan, promišljen i lukav.

Frank je imao vremena za razmišljanje, jer je vani bio mrkli mrak i nije imao metu u koju bi pucao. Bio je svjestan da su relativno sigurni i nije mu preostalo drugo nego čekanje.

Andrew je provirio glavu kroz kuhinjski prozor, kako bi bolje ocijenio gdje je napadač.

— Vidio sam ga kako prelazi na mjesto gdje je snijeg tanji — reče. — Prilazi kući s istočne strane.

— Čekaj da budeš siguran, zatim pucaj u njega!

Jedva je Andrew otišao u kuhinju kad Frank opazi da je netko pred kućom. Smrznuto drvo je zaškripalo pod težinom tijela. Frank se napeo. Očito je isto učinio i čovjek napolju, jer se škripanje nije ponovilo.

Sa stražnje strane kuće prasn timer. Pucao je Andrew. Nekoliko sekundi poslije začuje se uzvratna pucnjava. Dakle, mladić je promašio. Frank je očekivao dvoboj i držao na oku i zapadni ulaz u kuću.

Forester ponovno opali. Ponovo se začuje i uzvratna paljba.

Frank je čuo kako se staklo razbilo i pomislio da se Bartel pridružio borbi s Foresterove strane. Andrew je još jednom zapucao, ali sada mu nije uzvraćeno. Tada izvadi revolver. Hall nije znao da li je Forester ispraznio pušku ili je netko došao bliže. Počne računati koliko je metaka moglo preostati Foresteru.

Andrew se borio protiv dvojice neprijatelja, pucajući naizmjenice iz revolvra i iz puške.

Nenadano jedan čovjek vani vrisne. Njegov glas nadglasa pucnjavu.

Frank se prestraši da bi to mogao biti Foresterov glas, no pucnjava se nastavila pa se smirio. Andrew je sada znao da vani ima samo još jednog protivnika.

Frank prijede u spavaću sobu, kako bi provirio kroz prozor. Onda se predomisli. To bi moglo biti opasno. Zato se potpuno umiri i oslušne ne bi li čuo ponovno škripanje drva. Bilo mu je teško iščekivati u neizvjesnosti, ali u tom času ništa drugo nije mogao učiniti.

U međuvremenu je Andrew ponovno napunio revolver, jer su neprijatelji potpuno prišli kući.

Frank proviri. U isti čas meci su se zabili u drvo. Hitro uzmakne, jer su ga zamalo pogodili. Čovjek se nalazio pod prozorom i Frank nije mogao izabrati lošiji čas da proviri. Spasio ga je samo refleks i svjetlo iz oružja.

Rasprsnuto staklo prospe se po njemu. Nagonski zapuca iako je bio svjestan da će se napadač odmah povući. Međutim, nije bilo tako. Ovaj put metak

LJETNI KVIZ '81

- Iskoristite godišnji odmor i za rekreaciju uma! Provjerite svoje znanje i zabavite se pri tom uz pomoć specijalnog enigmatskog izdanja LJETNI KVIZ '81
- Brojne zanimljive SKANDINAVKE, talijanske i klasične križaljke, rebusi i crtane zagonetke
- Uključite i porodicu — ovo izdanje je namijenjeno cijeloj porodici
- Specijalni umetak — »ratna« igra u četverbojnom ofsetnom tisku
- Popularni nagradni natječaj
- Razonoda za cijelu porodicu

LJETNI KVIZ '81

pogodi vrč na komodi. Frank se ponovno pritaji. Opet jedan metak proleti mimo njegove glave i zabije se u strop. I sada spontano uzvraća.

Ovaj put pogodi. Neprijatelj padne u travu. Frank zatim pozove Andrewa:

– Dobro si?

– Odlično. Jednog sam sredio. Kako je kod tebe?

– I ja sam sredio jednog. Preostao je samo jedan. Hajde da ga uhvatimo!

Treći je prekinuo borbu. Čuli su ga kako bježi prema staji, gdje su Herbert i njegovi ljudi ostavili konje. Frank pojuri prema ulazu i otvori vrata kako bi krenuo za odbjegli lopovom s karabinom pripremljenim za pucanje.

Čovjek je utrčao u staju. Andrew je dotrčao iz kuhinje i upitao u kojem je smjeru pobjegao. Frank pokaže prema staji. Andrew pojuri, a Frank mu dovikne da se čuva.

Hall je ostao i promatrao ranjenika, koji nije pokazivao znakove da želi nastaviti borbu. Onda mu pride i ugleda lokvu oko njegove noge, a vinčesterku na zemlji. Sagne se da vidi tko je to.

Lice Carla Herberta bilo je ukočeno u užasnut smiješak. Frank ga digne i pokuša unijeti u kuću i u taj čas začuje hitac. Zatim zavlada tišina, koja skameni Franka. Hall se nije mogao suzdržati da ne poviče:

– Andrew!

– Živ sam, šerife.

– Tko je bio taj?

– Bartel.

– Mrtav?

– Kao kamen. Idem sada prema stražnjoj strani kuće.

Frank je smjestio Herberta u stolac, pa krenuo upaliti vatru. Odmah se razgorjela i ubrzo se osjetio dašak topline.

Ude Andrew i zatvori vrata. Nasloni pušku na zid i krene prema petrolejki da je zapali.

Herbertova je rana bila teška. Metak mu je razorio mnogo tkiva na nozi.

Frank je napravio napitak od ledene vode i viskija, koji je bio jači od onog kojeg je napravio za Amosa, i pruži ga Herbertu.

Pošto je to popio, u razbojnikovo se sivo lice vratila boja. Njegove su oči kolutale između Forestera i Halla, a zatim tihim glasom reče:

– Nema smisla da sa mnom gubite vrijeme.

Frank makne Herbertove ručke s rane, kako bi je bolje pogledao, a zatim ih opet spusti na veliku ranu.

Herbert ponovi:

– Nema smisla, momci! Ta je rana prevelika za mene.

Forester je pridržavao Herbertovu glavu dok mu je Frank još jednom dao viski.

Ranjenik je gutao uz veliki napor. Na njegovom je licu bio isti izražaj, oči su mu čudno sjale, a pogled mu je bio uperen na više.

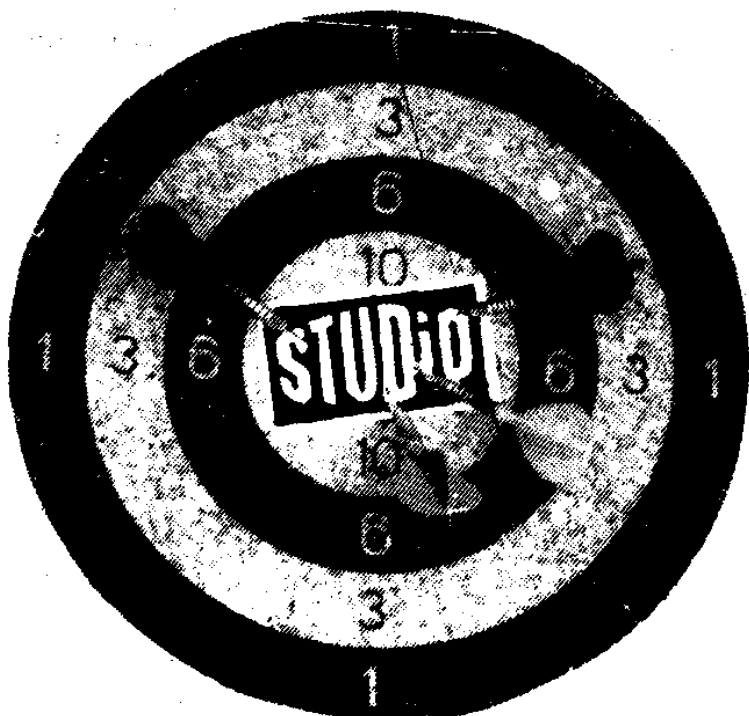
– Forester, nisi iskoristio priliku?

Andrew nije odgovorio. Stajao je iznad samrtnika i gledao ga, a onda upita:

– Herbert, to više nije važno, ali ipak bih želio znati tko mi je ubio brata?

– Da – promrmlja umirući

– to više nije važno. Ubio ga je Bartel, kad je tvoj brat za one provale trčao prema nama. Ja sam pratio šerifa i ubio sam ga.

SAMO S POMOĆU

REVIJE **STUDIO**

MOŽETE BESPLATNO
DOĆI DO
KOLOR-TELEVIZORA
I HI-FI UREĐAJA!

Bio bih ubio i tvog brata, ali nisam vidio. Forester, ti si sretan, proketo sretan... Šerif Hall, vi ste zavrijedili da nosite šerifsku zvijezdu u nekom mnogo većem gradu nego što je to ušljivo mjestance u Idahou. — Predahne, pa upita: — Recite mi još samo jedno: što je s onim golubovima...

— Lagao sam — odgovori Frank i upita: — Hoćeš li još jedan gutljaj viskija?

Herbert zavrti glavom, koja je bila u Foresterovim rukama.

— Ne, umrijet ću s ovim što je u meni. Hvala vam, šerife. Da sam na vašem mjestu, ja bih vas ostavio da umrete u tom smrznutom blatu. Što je s vašim trećim čovjekom? Zar smo ga udesili? Čulo se pucanje samo iz dvije puške.

— Vi ste ga ranili — odgovori Frank. — I njemu sam dao viski i sada spava.

Herbert zašuti. Njegov je jezik otežao, a usta su mu posivjela. Još jednom pogleda Forestera, pa u Franka. Zatim zaklopi oči, a onda mu glava padne na grudi.

Forester ispusti glavu iz ruku, pa pogleda Franka, koji je nastojao ostati uspravan. Toplina

se počela širiti na sve strane.

— Sada moramo pogledati Amosa — reče Frank, a kada je Forester kimnuo, nastavi:

— To je kraj duge, duge potjere. Očekujem da ćeš se sada pojaviti.

Andrew pogleda prema ležaju gdje je spavao Amos.

— Možda. Ostat ću ovdje na farmi i pomoći Katie dok se njen otac ne oporavi. Foresterove tamne oči se zagledaju u sugovornika. — Što mislite, da li bi on to želio?

Frank kimne.

— Siguran sam da bi mu bilo drago, Andrew. No još sam sigurniji da bi to bilo drago i Katie. — Dohvatio je bocu. Amos će dugo bolovati. Znaš kako dugo takve rane mogu mučiti čovjeka. Gutni i ti malo, a zatim ćemo pogledati što je s konjima.

Mladić je uzeo bocu, okrenuo leđa mrtvacu i počeo piti. Kad je vratio bocu, reče:

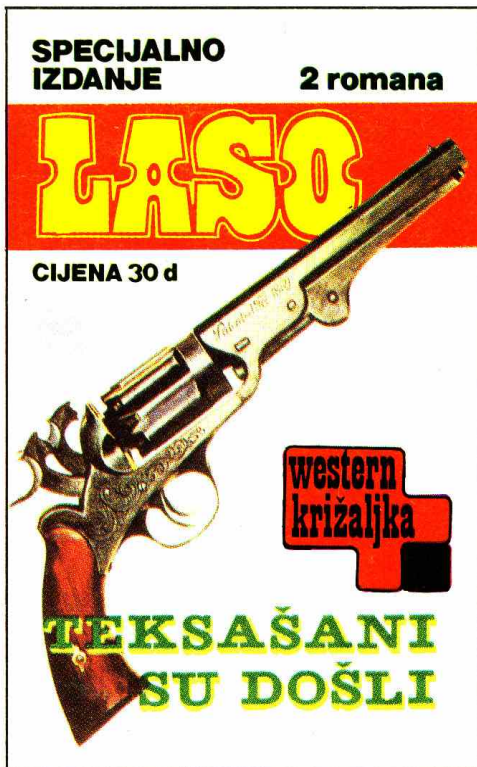
— Serife, zapravo se nemam zašto vratiti u Wyoming. Štoviše, mislim da sam ovdje u Idahou našao nešto što vrijedi da ostanem.

Frank kimne, gutne iz boce, pa krene prema vratima.

K R A J

U PRIPREMI:

G. F. Unger:
ŽELJEZNI LOGAN

Kod svog prodavača novina
kupite i **SPECIJALNO** izdanje
sa dva romana

